

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО

**ПРОГРАМИ
ТВОРЧИХ ВИПРОБУВАНЬ**

з фахових дисциплін для вступників
за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво»

та

за спеціальністю 026 «Сценічне мистецтво»
до Харківського національного університету мистецтв
імені І.П. Котляревського 2019/2020 н.р. за державним
замовленням та за кошти юридичних та фізичних осіб

Голова вченої ради, ректор
Харківського національного
університету мистецтв
імені І. П. Котляревського,
народна артистка України, професор
Веркіна Тетяна Борисівна

Затверджено

Вченою радою Харківського
національного університету мистецтв
імені І. П. Котляревського
27 березня 2019 року
Протокол № 8

Харків – 2019

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО

**ПРОГРАМИ
ТВОРЧИХ ВИПРОБУВАНЬ**

з фахових дисциплін для вступників
за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво»

та

за спеціальністю 026 «Сценічне мистецтво»
до Харківського національного університету мистецтв
імені І.П. Котляревського 2019/2020 н.р. за державним
замовленням та за кошти юридичних та фізичних осіб

Голова вченої ради, ректор
Харківського національного
університету мистецтв
імені І. П. Котляревського,
народна артистка України, професор
Веркіна Тетяна Борисівна

Затверджено
Вченою радою Харківського
національного університету мистецтв
імені І. П. Котляревського
27 березня 2019 року
Протокол № 8

(підпис)

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО**

**СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»
КАФЕДРА ІСТОРІЇ МУЗИКИ**

**ПРОГРАМА
фахових випробувань для абітурієнтів**

До складання вступних випробувань допускаються особи, які мають документ про підготовку відповідно до спеціальності 025 «Музичне мистецтво» за програмами вищих навчальних закладів I та II рівня акредитації, а також особи, які мають документ про повну загальну середню освіту і музично-теоретичну та фахову підготовку відповідно до програм вищих музичних навчальних закладів I-II рівня акредитації.

Вступник складає такі вступні випробування:

Творчий конкурс

Перша сесія — *Сольфеджіо та гармонія*

3.1) *Сольфеджіо*

Вступник виконує:

Письмово: запис триголосного диктанту у формі однотонального періоду з хроматизмами, відхиленнями в тональності I ступеню спорідненості. Час виконання 30 хвилин. Кількість програвань – 10. (Орієнтовні зразки у Додатку №1.2.).

Усно:

Проспівати модуляцію в тональність I, II або III ступеню спорідненості. Просольфеджувати з листа двоголосний приклад. Орієнтуватися на зразки досить складні у всіх відношеннях. (Орієнтовні збірки у Додатку №1.1.).

Визначити на слух: мажорні та мінорні лади всіх видів, народні та штучні лади, діатонічні та хроматичні інтервали, тризвуки та їх обернення, септакорди та їх обернення, Д9 (двох видів), розв'язання дисонуючих інтервалів та акордів з визначенням тональності, гармонічну послідовність з використанням відхилень, поступових та енгармонічних модуляцій.

3.2) *Гармонія*

Вступник виконує:

Письмово: гармонізація мелодії у формі однотонального періоду з альтерацією, відхиленнями в тональності I ступеню спорідненості. Час виконання 90 хвилин. (Орієнтовні зразки у Додатку №2.2.).

Усно:

Теоретичне питання відповідно програмних вимог з курсу гармонії середнього музичного учбового закладу або музичного навчального закладу I і II рівня акредитації. (Орієнтовні збірки у Додатку №2.1.).

Гра на фортепіано: модуляцій в тональності I, II, III ступеню спорідненості та енгармонічних модуляцій у віддалені тональності; секвенцій (діатонічної, хроматичної або модулюючої).

Гармонічний аналіз музичного зразка малої форми або фрагменту великого твору, що запропоновано в екзаменаційному білеті (зробити письмово).

Друга сесія — Музична література

Екзаменаційна комісія враховує комплекс професійних даних абітурієнта:

- здатність до науково-дослідницької роботи;
- схильність до аналітичного типу мислення.

Вступник виконує:

Письмово: абітурієнт повинен написати твір на одну із трьох заданих тем, присвячених: характеристиці творчості одного з композиторів, видатному твору світової музичної культури, або вільній темі з питань спеціальності, що обирає абітурієнт. На написання надається 4 академічних години (забороняється користуватися будь-якою літературою та нотами).

Усно: абітурієнт повинен продемонструвати знання з музичної літератури в обсязі програмних вимог середнього музичного навчального закладу або музичного навчального закладу I і II рівня акредитації. На підготовку трьох питань з західної, російської, української музики, музики XX століття надається 30 хвилин.

Список рекомендованої літератури:

- Галацька В. Музична література зарубіжних країн. – Ч.1.,3. – М.,1983, 1985.
- Гівенталь І., Щукіна Л. Музична література. – Ч.1.,2. – М., 1984, 1986.
- Друскін М. Історія західно-європейської музики. – Т.4., - М., 1973.
- Друскін М. Про західноєвропейську музику XX століття. – М., 1973.
- Рапацька Л. Історія російської музики від стародавньої Русі до «срібного віку». – М., 2001.
- Російська музична література. Навчальний посібник для музичних училищ. – Вип.1-4., - М., 1957-1962.
- Ентеліс Л. Силуети композиторів XX століття. – М., 1973.
- Історія української музики. – В 6 тт. – К., 1989-1991.
- Нариси з історії української музики. – К., 2003.
- Мартинов І. Нариси із зарубіжної музики 1-ї половини XX століття. – М., 1970.
- Нікітіна Л. Радянська музика: історія та сучасність. – М., 1991.

Історія української музики.(ред. О.Шреер-Ткаченко) – К., 1981.

Третя сесія — Колоквіум, фортепіано

Колоквіум проводиться у формах тестового, творчого випробування та співбесіди. Орієнтований рівень знань в обсязі програмних вимог середнього музичного навчального закладу або музичного навчального закладу I і II рівня акредитації.

3.1) Тестування проводиться 30 хвилин і включає 40 питань з таких напрямків:

- 1) історичні факти музичного мистецтва;
- 2) знання історії суміжних мистецтв в їх зв'язках зі світовою музикою;
- 3) знання імен видатних музикознавців та їх основних наукових праць.

3.2) Творче випробування виявляє професійні музичні здібності, слухові навички, оригінальність мислення, включає письмову та усну форми.

Письмово: скласти другий голос (верхній або нижній, підголосок або розвинутий контрапункт) до запропонованої мелодії з виявленням тональних відхилень, модуляцій, інтонаційної співвіднесеності, самостійності мелодичних ліній, якісного голосоведіння.

Усно: імпровізувати друге речення до одноголосного мелодичного фрагменту з метою його інтонаційного та структурного завершення.

3.3) Співбесіда виявляє: загальний культурно-освітній рівень знань абітурієнта; знання сучасного музичного життя.

Список рекомендованої літератури:

- Основи художньої культури (ред. В.Лозового). – Харків, 1997.
- Энциклопедия искусства XX века. – М., 2002.
- Дмитриева Н. Краткая история искусств. – Вып.1-2., М., 1987-1991.
- Шейко В., Гаврюшенко О., Кравченко А. Історія художньої культури. Українська художня культура. – Харків, 2001.
- Лекції з історії світової та вітчизняної культури. – Львів, 1994.
- Українська музична енциклопедія в 3 томах. – К., 1992.
- Шаров І. 100 видатних імен. – К., 1999.
- Музыка XX століття . Нариси. Кн..1-5. – М., 1976-1987.
- Павлишин С. Музыка двадцятого століття . – К., 2000.
- Малая история искусств.

3.4) Фортепіано

До складу програми, що виконується напам'ять необхідно включити:

- 1) поліфонічний твір;
- 2) класичну сонату (I або II і III частини);
- 3) розгорнуту п'єсу.

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ ІМЕНІ І.П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО» КАФЕДРА КОМПОЗИЦІЇ ТА ІНСТРУМЕНТУВАННЯ

ПРОГРАМА фахових випробувань для абітурієнтів

До складання вступних випробувань допускаються особи, які мають документ про підготовку відповідно до спеціальності 025 «Музичне мистецтво» за програмами вищих навчальних закладів I та II рівня акредитації, а також особи, які мають документ про повну загальну середню освіту і музично-теоретичну та фахову підготовку відповідно до програм вищих музичних навчальних закладів I-II рівня акредитації.

Вступник складає такі вступні випробування:

Творчий конкурс

Перша сесія — Фах

Екзаменаційна комісія враховує комплекс професійних даних абітурієнта:

- природні композиторські творчі здібності;
- необхідний рівень знань з музично-теоретичних дисциплін в обсязі програмних вимог середнього музичного навчального закладу або музичного навчального закладу I і II рівня акредитації.

Творча робота:

- показ не менше ніж 3-х творів будь-яких форм та жанрів (бажано, щоб частина творів була вокальна, а інша – інструментальна);
- перевірка мелодичного та гармонічного слуху, а також музичної пам'яті;
- написати новий твір на задану екзаменаційною комісією (за два дні до іспиту) музичну або поетичну тему й показати його під час іспиту з фаху.

Друга сесія — Колоквіум, фортепіано

Колоквіум проводиться у формах тестового випробування та співбесіди. Орієнтовний рівень знань в обсязі програмних вимог середнього музичного навчального закладу або музичного навчального закладу I і II рівня акредитації.

2.1) Тестування проводиться 30 хвилин і включає 40 питань з напрямків:

- 1) композитори та їх творчість;
- 2) музичні жанри та форми;
- 3) музична термінологія.

2.2) Співбесіда виявляє: музичний та загальний культурно-освітній рівень знань абітурієнта, орієнтування в суміжних мистецтвах (художня література, поезія, образотворче мистецтво); знання сучасного музичного життя.

Список рекомендованої літератури:

- Месснер Е. Основи композиції. – М., 1968.
- Гнесин М. Начальный курс практической композиции. – М., 1962.
- Тихомиров Г. Элементы композиторской техники. – М., 1964.

- Когоутек Ц. Техника композиции в музыке XX века. – М., 1976.
- Соколов А. Введение в музыкальную композицию XX века. – М., 2004.
- Музыкальная форма. – Учебник под ред. Тюлина Ю.Н. – М., 1970.
- Мазель Л. Строение музыкальных произведений. – М., 1986.
- Зряковский Н. Общий курс инструментоведения. – М., 1976.
- Рогаль Левицкий Д. Беседы об оркестре. – М., 1961.
- Гараян Аранжировка для эстрадных и вокально-инструментальных ансамблей. – М., 1986.
- Хоткевич Г. Музичні інструменти українського народу. – Харків, 2002.
- Музыка / Научно популярный журнал с питань музичної культури. – Київ, 2000-2005.

2.3) Фортепіано:

До складу програми, що виконується напам'ять необхідно включити:

- 1) поліфонічний твір;
- 2) класичну сонату (I або II і III частини) або варіації;
- 3) п'єсу (можливе виконання власного твору).

Третя сесія — Сольфеджіо та гармонія

3.1) Сольфеджіо

Вступник виконує:

Письмово: запис триголосного диктанту у формі однотонального періоду з хроматизмами, відхиленнями в тональності I ступеню спорідненості. Час виконання 30 хвилин. Кількість програвань – 10. (Орієнтовні зразки у Додатку №1.2.).

Усно:

Проспівати модуляцію в тональність I, II або III ступеню спорідненості. Просольфеджувати з листа двоголосний приклад. Орієнтуватися на зразки досить складні у всіх відношеннях. (Орієнтовні збірки у Додатку №1.1.).

Визначити на слух: мажорні та мінорні лади всіх видів, народні та штучні лади, діатонічні та хроматичні інтервали, тризвуки та їх обернення, септакорди та їх обернення, Д9 (двох видів), розв'язання дисонуючих інтервалів та акордів з визначенням тональності, гармонічну послідовність з використанням відхилень, поступових та енгармонічних модуляцій.

3.2) Гармонія

Вступник виконує:

Письмово: гармонізація мелодії у формі однотонального періоду з альтерацією, відхиленнями в тональності I ступеню спорідненості. Час виконання 90 хвилин. (Орієнтовні зразки у Додатку №2.2.).

Усно:

Теоретичне питання відповідно програмних вимог з курсу гармонії середнього музичного учбового закладу або музичного навчального закладу I і II рівня акредитації. (Орієнтовні збірки у Додатку №2.1.).

Гра на фортепіано: модуляцій в тональності I, II, III ступеню спорідненості та енгармонічних модуляцій у віддалені тональності; секвенцій (діатонічної, хроматичної або модулюючої).

Гармонічний аналіз музичного зразка малої форми або фрагменту великого твору, що запропоновано в екзаменаційному білеті (зробити письмово).

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П.КОТЛЯРЕВСЬКОГО
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»
КАФЕДРА СПЕЦІАЛЬНОГО ФОРТЕПІАНО**

**ПРОГРАМА
фахових випробувань для абітурієнтів**

До складання вступних випробувань допускаються особи, які мають документ про підготовку відповідно до спеціальності 025 «Музичне мистецтво» за програмами вищих навчальних закладів I та II рівня акредитації, а також особи, які мають документ про повну загальну середню освіту і музично-теоретичну та фахову підготовку відповідно до програм вищих музичних навчальних закладів I-II рівня акредитації.

Вступник складає такі вступні випробування:

Творчий конкурс

Перша сесія — Фах (виконання сольної програми напам'ять)

Екзаменаційна комісія враховує комплекс професійних даних абітурієнта:

- вміння створювати органічну музичну форму, передавати жанрові та стилістичні особливості виконуваних творів;
- належне володіння техніко-виконавською майстерністю;
- виконавська індивідуальність, артистичність.
 - 1) поліфонічний твір;
 - 2) I частина класичної сонати у формі сонатного алегро;
 - 3) два віртуозні етюди;
 - 4) концертна п'єса так званої середньої форми (балада, скерцо, рапсодія і т.д.).

Друга сесія — Колоквіум

Колоквіум проводиться у формах тестового випробування, співбесіди, перевірки вміння читати з листа та вміння швидко та якісно вивчити період твору за даної складності за певний проміжок часу. Орієнтовний рівень знань в обсязі програмних вимог середнього музичного навчального закладу або музичного навчального закладу I і II рівня акредитації.

2.1) Тестування проводиться 30 хвилин і включає 40 питань з напрямків:

- 1) композитори та їх творчість;
- 2) знання історії суміжних мистецтв;
- 3) музична термінологія.

2.2) Співбесіда виявляє музичний та загальний культурно-освітній рівень абітурієнта. Включає відповідь на питання стосовно творчості композиторів, твори яких абітурієнт виконував на іспиті з фаху, читання з листа, знання сучасного музичного життя.

Список рекомендованої літератури:

- Українська музична енциклопедія у 2-х томах. Національна академія наук України. Київ, 2006.
- Кашкадамова Н. Мистецтво виконання музики на клавиршно-струнних інструментах XIV-XVIII ст. Тернопіль. Астон, 1998

- Кашкадамова Н. Історія фортепіанного мистецтва XIX ст. Тернопіль. Астон, 1998
- Бадура-Скода Є.- П. Інтерпретація Моцарта. М., 1991.
- Глауберман І. Основи вивчення музичних творів. Харків, 2009.
- Гольденвейзер О. Фортепіанні сонати Бетховена. М., 1991.
- Мільштейн Я. Добре темперований клавір. М., 1992.
- В. Горовиць та піаністична культура XX-го століття. Збірка статей та матеріалів. Редактор-упорядник: Л. Шубіна. Х.: Основа, 1996.
- Література, що висвітлює творчість композиторів, твори яких виконує абітурієнт.

2.3) Читання з листа.

Третя сесія — *Сольфеджіо та гармонія*

3.1) *Сольфеджіо*

Вступник виконує:

Письмово: запис двоголосного диктанту у формі однотонального періоду з хроматизмами, відхиленнями в тональності I ступеню спорідненості. Час виконання 30 хвилин. Кількість програвань – 10. (Орієнтовні зразки у Додатку №1.2.).

Усно:

Просольфеджувати з листа двоголосний приклад, що містить хроматизми, відхилення, складні ритмічні фігури. (Орієнтовні збірки у Додатку №1.1.).

Визначити на слух: звукоряди мажорного та мінорного ладів всіх видів, лади народної музики, інтервали (діатонічні та хроматичні), тризвуки (мажорні, мінорні, зменшені, збільшені) та їх обернення, септакорди (Д7, Д9, УП7 зменшений та малий, П7) та їх обернення, гармонічні послідовності (однотональні та з відхиленнями), поступові модуляції в тональності I ступеню спорідненості.

3.2) *Гармонія*

Вступник виконує:

Письмово: гармонізація мелодії у формі однотонального періоду з відхиленнями в тональності I ступеню спорідненості. Час виконання 90 хвилин. (Орієнтовні зразки у Додатку №2.2.).

Усно: Гармонічний аналіз музичного зразка малої форми або структурно завершеного фрагменту твору крупної форми, що запропоновано в екзаменаційному білеті (зробити письмово).

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ ІМЕНІ І.П.КОТЛЯРЕВСЬКОГО

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО» КАФЕДРА ХОРОВОГО ДИРИГУВАННЯ

ПРОГРАМА фахових випробувань для абітурієнтів

До складання вступних випробувань допускаються особи, які мають документ про підготовку відповідно до спеціальності 025 «Музичне мистецтво» за програмами вищих навчальних закладів I та II рівня акредитації, а також особи, які мають документ про повну загальну середню освіту і музично-теоретичну та фахову підготовку відповідно до програм вищих музичних навчальних закладів I-II рівня акредитації.

Вступник складає такі вступні випробування:

Творчий конкурс

Перша сесія — Фах (виконання сольної програми напам'ять)

Екзаменаційна комісія враховує комплекс професійних даних абітурієнта:

- диригентсько-виконавські дані – воля, цілеспрямованість, пластичність жестів рук, вміння відповідними засобами (емоційність, виразне обличчя та ін.) передавати внутрішній зміст музичного твору;
- вокальні дані – приємний тембр голосу, достатня сила звучання, відсутність недоліків голосоутворення, навички ансамблевого співу;
- музикальні дані – чистота інтонації, почуття темпоритму, динаміки виконуваного твору.

На консультаціях екзаменаторами встановлюються індивідуальні характеристики: стан загального та професійного здоров'я, тип нервової системи, швидкість засвоєння та утримання технологічних та музичних зауважень, працездатність.

- Абітурієнт повинен:
 - 1) продиригувати двома хоровими творами, контрастними за темпом та характером;
 - 2) проспівати напам'ять з тактуванням рукою один з голосів хорової партитури по горизонталі та послідовність акордів по вертикалі;
 - 3) вміти виконати напам'ять на фортепіано партитуру хору без супроводу, спеціально підготовленого до екзамену;
 - 4) проспівати романс або пісню.
- Проаналізувати музично-теоретичні, вокально-хорові та виконавські особливості, текстовий та музичний зміст представлених творів.

Диригування:

- 1) хоровий твір (хорова мініатюра, обробка народної пісні, фрагмент з хорového концерту) українського або зарубіжного композитора без супроводу;
 - 2) хоровий твір українського або зарубіжного композитора з супроводом;
 - 3) проспівати арію, романс або обробку народної пісні українського, зарубіжного композитора.
- Зіграти на фортепіано нескладну чотирьохголосну хорову партитуру, наприклад, К.Стеценко «Чуєш, брате мій», Г.Майборода «Пролісок», П.Чайковський «Ночевала тучка золотая» та інші.
 - Проспівати напам'ять один з голосів партитури хору a capella.

Орієнтовний список творів з диригування:

Твори a'cappella:

1. Леонтович М. «Льодолом»
2. Колесса М. «Зоряна ніч»
3. Майборода Г. «Пролісок»
4. Штогаренко А. «Шануймо щирий дар любові»
5. Лятошинський Б. «Осінь»
6. Дичко Л. «Сонячний струм»
7. Тансєв С. «Серенада»
8. Калінніков В. «Кондор»
9. Снетков Б. «Море спит»
10. Щедрін Р. «Тиха українська ніч»
11. Ходош В. «Зорюшки-зори»

Твори з супроводом:

1. Лисенко М. Хор «Слава нашим господарям» з опери «Тарас Бульба»
2. Січинський Д. «Дніпро реве»
3. Ревуцький Л. «Ой чого ти почорніло»
4. Губаренко В. «Парод» з опери-ораторії «Згадайте, братія моя»
5. Козловський Й. Requiem №1, №2
6. Моцарт В. Кантата «К сонцю»
7. Моцарт В. Хори з опери «Идоменей»
8. Гайдн Й. Хор земледельців з ораторії «Времена года»
9. Бородін Інтродукція до опери «Князь Игорь» Хорові сцени з I дії.
10. Мусоргський Б. Пк. Пролога з опери «Борис Годунов»
11. Свірідов Г. «Поет зима» з Поєми «Пам'яті С. Єсеніна»
12. Гуно М. Марш з опери «Фауст»

Друга сесія — Колоквіум

2.1). Колоквіум проводиться у формах тестового випробування та співбесіди. Орієнтовний рівень знань в обсязі програмних вимог середнього музичного навчального закладу або музичного закладу I і II рівня акредитації.

Тестування проводиться 30 хвилин і включає 40 питань з наступних напрямків:

- 1) хорознавство;
- 2) методика роботи з хором;
- 3) хорова література;
- 4) історія диригентсько-хорового виконавства;
- 5) музична термінологія.

Співбесіда виявляє: музичний та загальний культурно-освітній рівень абітурієнта і включає відповіді на питання стосовно творчості українських та зарубіжних композиторів XVIII – XXI ст., орієнтування в суміжних видах мистецтв (художня література, поезія, образотворче мистецтво), знання сучасного музичного життя. Спів «з листа».

Список рекомендованої літератури:

- Дмитревський Г. Хороведення та управління хором. – Л.: Музгиз, 1957.
- Казачков С. От урока к концерту. – Казань, 1990.
- Краснощоків В. Вопросы хороведения. – М.: Музыка, 1969.
- Колеса М. Техніка диригування. – К.: Муз. Україна, 1970.
- Павлицева О. Методика постановки голосу. – М.-Л.: Музыка, 1964.
- Пігров К. Керування хором. К.: Муз. Україна, 1967.
- Птиця К. Очерки по технике хорового дирижирования. – М.-Л.: Музгиз, 1948.
- Соколов В. Работа з хором. – М.: Музгиз, 1967.
- Чесноков П. Хор и управление им. М.: Музгиз, 1961.
- Бенч-Шокало О. Український хоровий спів, К.: “Український Світ”, 2002.

2.2). Зіграти на фортепіано:

- поліфонічний твір;
- класичну сонату (I або II і III частини) або варіації;
- п'єсу.
-

Третя сесія — Сольфеджіо та гармонія

3.1) Сольфеджіо

Вступник виконує:

Письмово: запис триголосного диктанту у формі однотонального періоду з відхиленнями в тональності I ступеню спорідненості. Час виконання 45 хвилин. Кількість програвань – 12. (Орієнтовні зразки у Додатку №1.2.).

Усно:

Просольфеджувати з листа двоголосний приклад, що містить хроматизми, відхилення, складні ритмічні фігури. (Орієнтовні збірки у Додатку №1.1.).

Визначити на слух: звукоряди мажорного та мінорного ладів всіх видів, лади народної музики, інтервали (діатонічні та хроматичні), тризвуки (мажорні, мінорні, зменшені, збільшені) та їх обернення, септакорди (Д7, Д9, УП7 зменшений та малий, П7) та їх обернення, гармонічні послідовності (однотональні та з відхиленнями), поступові модуляції в тональності I ступеню спорідненості.

3.2) Гармонія

Вступник виконує:

Письмово: гармонізація мелодії у формі однотонального періоду з відхиленнями в тональності I ступеню спорідненості. Час виконання 90 хвилин. (Орієнтовні зразки у Додатку №2.2.).

Усно:

Гармонічний аналіз музичного зразка малої форми або структурно завершеного фрагменту твору крупної форми, що запропоновано в екзаменаційному білеті (зробити письмово).

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П.КОТЛЯРЕВСЬКОГО**

**СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»
КАФЕДРА СОЛЬНОГО СПІВУ**

**ПРОГРАМА
фахових випробувань для абітурієнтів**

До складання вступних випробувань допускаються особи, які мають документ про підготовку відповідно до спеціальності 025 «Музичне мистецтво» за програмами вищих навчальних закладів I та II рівня акредитації, а також особи, які мають документ про повну загальну середню освіту і музично-теоретичну та фахову підготовку відповідно до програм вищих музичних навчальних закладів I-II рівня акредитації.

Вступник складає такі вступні випробування:

Творчий конкурс

Перша сесія — Фах – сольний спів (виконання напам'ять сольної програми)

Екзаменаційна комісія враховує комплекс професійних даних абітурієнта:

- вокальні дані – гарний тембр голосу, достатня сила звучання, наявність повного діапазону, відсутність недоліків голосоутворення;
- музикальні дані – чистота інтонації, почуття темпоритму, динаміки виконуючого твору, емоційність, сценічні дані.

На консультаціях екзаменаторами встановлюються індивідуальні характеристики: стан загального та професійного здоров'я, тип нервової системи, швидкість засвоєння та утримання окремих технологічних та музичних зауважень, працездатність.

1.1) Сольний спів:

- 1) арія вітчизняного композитора XVIII – XXI ст.;
- 2) арія зарубіжного композитора XVIII – XXI ст.;
- 3) романс вітчизняного або зарубіжного композитора будь-якого періоду;
- 4) українська народна пісня.

Орієнтовний список творів:

Сопрано

Аренський А. З опери «Наль і Дамаянти»: розповідь Дамаянти, колискова Дамаянти; з опери «Рафаель»: арія Форнаріні

Бах І. С. З «Магнифікат»: арія сопрано; з кантати № 68: арія сопрано; з кантати № 203: 1-а арія сопран

Белліні В. З опери «Пуритане»: арія Ельвіри

Вебер К. З опери «Оберон»: каватина Реци

Вебер К-М. З опери «Вільний стрілець»: дві арії Анхен

Глінка М. З опери «Іван Сусанін»: романс Антоніди

Глюк К. З опери «Орфей»: арія Амура; з опери «Іфігенія в Авліді»: прибуття Іфігенії, прощання Іфігенії з матір'ю

Гулак-Артемівський С. З опери «Запорожець за Дунаєм»: романс Оксани, соло Оксани «Темна ніч прийшла», арія Оксани «Прилинь, прилинь»

Даргомижський О. З опери «Русалка»: аріозо Наташи «Ах, прошло то время», пісня Наташи «По камушкам», пісня Ольги

Доніцетті Г. З опери «Анна Бoleйн»: арія Анни

Лисенко М. З опери «Чорноморці»: арія Кулини; з опери «Тарас Бульба»: арія Марильці; з опери «Наталка-Полтавка»: пісні Наталки «Видно шляхи полтавської», «Віють вітри», «Ой мати, мати», «Чого вода така каламутна», «Ой я дівчина Наталка»; з опери «Утоплена»: аріозо Галі

Моцарт В.А. З опери «Весілля Фігаро»: арія Графині, арія Сусанни, арієта Барбаріни; з опери «Бастьєн і Бастьєнна»: три арії Бастьєнни; з опери «Так чинять усі жінки»: арія Деспіни

Римський-Корсаков М. З опери «Казка про царя Салтана»: арієти Мілітриси «В девках сижено», «Мой царь, царь возлюбленный»; з опери «Снігуронька»: арія Снігуроньки «С подружками по ягоди», арієта Снігуроньки «Пригожий Лель»; з опери «Псковитянка»: арія Ольги «Одна в лесу», з опери «Ніч перед Різдом»: арія Оксани «Пропал кузнец»; з опери «Садко»: колискова Волхови «Сон по бережку ходил»

Россіні Дж. З опери «Сорока-воровка»: каватина Нінетти

Рубініштейн А. З опери «Демон»: романс Тамари, з опери «Алеко»: арія Земфіри

Мецо-сопрано

Аракішвілі Д. З опери «Сказання о Шота Руставели»: каватина цариці Тамари.

Аренський А. З опери «Сон на Волзі»: аріозо Альони, колискова Старої

Гайдн Й. З опери «Орфей і Евридика»: арія Евридики

Гендель Г. З опери «Флавій»: арія Гвідо; з опери «Рінальдо»: арія «Lascia ch'io pianga».

Глінка М. З опери «Іван Сусанін»: пісня Вані; з опери «Горюша»: арія Горюши

Глюк К. З опери «Орфей»: арія Орфея «Che faro senza Euridice», друга арія Орфея

Даргомижський О. З опери «Кам'яний гість»: друга пісня Лаури

Моцарт В.А. З опери «Весілля Фігаро»: перша арія Керубіно

Мусоргський М. З опери «Хованщина»: пісня Марфи; з опери «Борис Годунов»: пісня Шинкарки

Сен-Санс К. З опери «Самсон і Даліла»: перша арія Даліли

Спадавеккіа А. З опери «Господиня готелю»: арія Мірандоліни; з опери «Овод»: пісня циганки

Тигранян А. З опери «Ануш»: плач Матері

Чайковський П.І. З музики до п'єси О.Островського «Снігуронька»: перша пісня Леля; з опери «Черевички»: арія Солохи

Тенор

Аренський А. З опери «Сон на Волзі»: пісня Бастрюкова, з опери «Рафаель»: пісня Співака

Вебер К. З опери «Оберон»: молитва Тюіона

Верді Дж. З опери «Бал-маскарад»: романс Рікардо

Верстовський О. З опери «Абесалом і Етері»: сцена і аріозо Абесалома; з опери «Аскольдова могила»: балада Торопа

Гендель Г. З опери «Рінальдо»: речитатив і арія Альмірени «Lascia ch'io pianga»

Глінка М. З опери «Руслан і Людмила»: перша пісня Баяна, друга пісня Баяна *Гречанінов О.* З опери «Добриня Нікітїч»: речитатив і перша пісенька Альоши

Деліб Л. З опери «Так сказав король»: серенада Лео

Лисенко М. З опери «Наталка Полтавка»: дві пісні Петра, з опери «Утоплена»: пісня Левка;

Моцарт В.А. З опери «Викрадення з сералія»: арія Бельмонте ; з опери «Весілля Фігаро»: арія Базілію; з опери «Бастьєн і Бастьєнна»: дві арії Бастьєна
Обер Ф. З опери «Фенелла» («Німа з Портічі»): арія Мізаньєлло
Римський-Корсаков М. З опери «Царева наречена»: аріозо Ликова; з опери «Садко»: пісня Садко; з опери «Казка про царя Салтана»: фрагменти партії Гвідона «Ветер по морю гуляєт», «В синем небе звезды блещут»
Россіні Дж. З опери «Севільський цирульник»: канцона Альмавіви
Рубініштейн А. З опери «Горюша»: аріозо Івана
Серов О. З опери «Рогнеда»: арія Руальда
Соколовський М. З опери «Мельник – чаклун, обманщик і сват»: дві пісні Філімона
Чайковський П.І. З опери «Євгеній Онегін»: куплети Трике

Баритон

Белліні В. З опери «Беатріче ді Тенда»: каватина Едгара
Верді Дж. З опери «Травіата»: аріозо Жермона
Гайдн Й. З ораторії «Пори року»: арія Симона
Глюк К. З опери «Меккські пілігрими»: арія Вертіго
Доніцетті Г. З опери «Дон Себастьян»: арія Камоенса
Іпполітов-Іванов М. З опери «Ася»: речитатив і арія NN
Моцарт В.А. З опери «Весілля Фігаро»: каватина Фігаро
Мегюль Е. З опери «Аріодант»: арія Барда
Моцарт В.А. З опери «Милосердя Тіта»: арія Публія; з опери «Весілля Фігаро»: арія Фігаро
Рубініштейн А. З опери «Демон»: романс Демона
Чайковський П.І. З опери «Мазепа», з I дії: аріозо Мазепа «Мгновенно сердце молодое»
Рубініштейн А. З опери «Демон»: романс Демона
Чайковський П.І. З опери «Євгеній Онегін»: арія Онегіна

Бас

Аренський А. З опери «Сон на Волзі»: каватина Пустинника
Верді Дж. З опери «Симон Бокканегра»: арія Фієско
Галеві Ф. З опери «Донька кардинала»: каватина кардинала Броньї
Глінка М. З опери «Руслан і Людмила»: перша частина арії Руслана «О поле, поле»
Даргомижський О. З опери «Русалка», з I дії: арія Мельника.
Массне Ж. З опери «Дон Кіхот»: серенада Дон Кіхота
Моцарт В.А. З опери «Чарівна флейта»: арія Зорастро; з опери «Дон Жуан»: соло Лепорелло, арія Мазетто
Саккіні А. З опери «Едіп в Колоні»: арія Едіпа
Танєєв С. З опери «Орестея»: пісня Стража (з I дії)

Друга сесія -

2.1) Сценічна підготовка:

- 1) вірш вітчизняного автора;
- 2) байка українського або російського автора (виразне читання напам'ять);
- 3) виконання сценічного етюд.

2.2) Колоквіум

Колоквіум проводиться у формах тестового випробування та співбесіди. Орієнтовний рівень знань в обсязі програмних вимог середнього музичного

навчального закладу або музичного навчального закладу I і II рівня акредитації.)

Тестування проводиться 30 хвилин і включає 40 питань з напрямків:

- 1) вокальна творчість видатних композиторів XVIII – XXI ст.;
- 2) славетні українські та зарубіжні співаки, диригенти, режисери, оперні театри;
- 3) музична термінологія.
- 4) музичні напрями

Співбесіда виявляє: музичний та загальний культурно-освітній рівень знань абітурієнта і включає відповіді на питання стосовно вокальної творчості всесвітньо відомих композиторів (перелік опер, зміст лібретто та короткий аналіз окремих опер; оперні дійові особи – за типом голосу абітурієнта; характеристика романсів, вокальних циклів); відповіді на питання про діяльність провідних оперних театрів, концертних організацій України та інших країн; про міжнародні та національні конкурси вокалістів, музичні фестивалі, різноманітні напрями у мистецтві.

Список рекомендованої літератури:

- Архимович Л. Українська класична опера. – К., 1957.
- Волков Ю. Песни, оперы, певцы Италии. – М., 1967.
- Гришина Е. Мария Каллас. – М., 1978.
- Гобби Т. Мир итальянской оперы. – М., 1989.
- Грошева Е. Шаляпин. – М., 1960.
- Доминго П. Мои первые сорок лет. – М., 1989.
- Искусство (Живопись. Скульптура. Графика. Архитектура). – М., 1969.
- Константинова П., Тарасов Л. Ла Скала. – 1977, 1989.
- Лаури-Вольпи Ф. Вокальные параллели. – Л., 1972.
- Лисенко О. М.В.Лисенко. – К., 1966.
- История оперы в лучших ее представителях. – М., 1974.
- Словарь иностранных музыкальных терминов. – М., 1977.
- Станішевський Ю. Оперний театр Радянської України. – К., 1988.
- Степанович М. Київський державний орден Леніна академічний театр опери та балету УРСР. – К., 1968.
- Тимохин В. Выдающиеся итальянские певцы. – М., 1961.
- Тимохин В. Мастера вокального искусства XX века. – М., 1983.
- Оперные либретто. – М., 1962.
- Черкашина М. Историческая опера эпохи романтизма. – К., 1986.
- Шаляпин Ф. Страницы из моей жизни. Маска и душа. – М., 1990.

Третя сесія — Сольфеджіо та елементарна теорія музики

3.1) Сольфеджіо

Вступник виконує:

Письмово: запис діатонічного одноголосного диктанту з елементами хроматики. Час виконання 30 хвилин. Кількість програвань – 10. (Орієнтовні зразки у Додатку №1.2.).

Усно:

Записати на нотному стані та проспівати (вгору або вниз): звукоряди мажорного та мінорного ладів 3-х видів, пентатоніку мажорну та мінорну, лади народної музики, інтервали та акорди (мажорний, мінорний, зменшений, збільшений тризвуки та їх оберненн; септакорди II, V, VII ступенів та їх

обернення) від заданих звуків і в тональності, нескладну гармонічну послідовність з 5-7 акордів.

Просольфеджувати одноголосну мелодію народно-пісенного характеру. (Орієнтовні збірки у Додатку №1.1.).

Визначити на слух: звукоряди мажорного та мінорного ладів 3-х видів, лади народної музики, інтервали, тризвуки (мажорні, мінорні, зменшені, збільшені) та їх обернення, септакорди (Д7, УП7 зменшений та малий, П7) та їх обернення.

3.2) Елементарна теорія музики

Вступник виконує:

Письмово: тестування в обсязі курсу елементарної теорії музики за програмою середнього музичного навчального закладу або музичного навчального закладу I і II рівня акредитації.

Усно:

Аналіз вокального твору, що запропоновано в екзаменаційному білеті (зробити письмово).

ПРОГРАМА

фахового випробування для вступників на підготовче відділення:

До складання вступного випробування допускаються громадяни України, які мають документ про повну загальну середню освіту.

Вступник складе творче випробування з фаху:

Фах – сольний спів (виконання напам'ять сольної програми) та сценічна підготовка.

- 1) ***Сольний спів*** – вступник виконує два вокальні твори, за власним вибором – народні пісні, романси, арії;
- 2) Перевірка екзаменаційною комісією діапазону, тембру, сили голосу, виконання технічних вправ.
- 3) ***Сценічна підготовка*** – читання напам'ять вірша та байки.

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ ІМЕНІ І.П.КОТЛЯРЕВСЬКОГО

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО» КАФЕДРА ОРКЕСТРОВИХ СТРУННИХ ІНСТРУМЕНТІВ

ПРОГРАМА фахових випробувань для абітурієнтів

До складання вступних випробувань допускаються особи, які мають документ про підготовку відповідно до спеціальності 025 «Музичне мистецтво» за програмами вищих навчальних закладів I та II рівня акредитації, а також особи, які мають документ про повну загальну середню освіту і музично-теоретичну та фахову підготовку відповідно до програм вищих музичних навчальних закладів I-II рівня акредитації.

Вступник складає такі вступні випробування:

Творчий конкурс

Перша сесія — Фах (виконання сольної програми напам'ять)

Екзаменаційна комісія враховує комплекс професійних даних абітурієнта:

- глибоке відчуття художнього змісту, музичної форми, жанрових та стилістичних особливостей виконаних творів;
- належне володіння техніко-виконавською майстерністю;
- художньо-інтерпретаційні задатки;
- виконавська індивідуальність, артистичність.

СКРИПКА, АЛЬТ, ВІОЛОНЧЕЛЬ

- 1) дві контрастні частини з сонат, партит, сюїт для скрипки, віолончелі соло (перекладення для альтя);
- 2) перша або друга та третя частини концерту;
- 3) п'єса малої форми (бажано виконання п'єси українського автора).

Орієнтовний список творів:

Скрипка

1. Арєнський А. Концерт	6. Клебанов Д. Концерт
2. Бібїк В. Концерт	7. Лало Е. Іспанська рапсодія
3. Венявський Г. Концерти №1, №2	8. Моцарт В.А. Концерти №1-7
4. Гайдн Й. Концерти №1, №2	9. Раков М. Концерти №.1, №2
5. Дворжак А. Концерт	10. Шпор Л. Концерти №7, №8, №9

Альт

1. Регер М. Сюїти для альтя соло	3. Телеман Г. 12 фантазій для альтя соло
2. Хїндеміт П. Соната для альтя соло ор.25 №1	4. Бах І.С. Сонати та партити для скрипки солос у перекладі для альтя

Концерти: Арістакєсян Е., Барток Б., Бах І.С., Бах Ф.Е., Вангал Я., Гаврилець Г., Гайдн Й., Гендель Г., Глазунов О., Давїд Д., Пістон І., Ролла А., Уолтом І., Фрїд Г. та ін..

Віолончель

Сюїти для віолончелі Баха І.С. або Регера М.

Концерти: Бах І.С., Боккерїні А.(В-Dur, D-Dur), Гайдн Й. (С-Dur великий та малий), Лало В., Губарєнко В., Кабалєвський Д. №1 та №2, Сен-Санс К., Хренніков Т. та ін..

Контрабас

- 1) дві частини з класичної сонати (I-IIч. або III-IVч.);
- 2) перша або друга та третя частини концерту;
- 3) п'єса малої форми.

Орієнтовний список творів:

Сонати	Концерти	П'єси
1. Гендель Г. Сонати g-moll, G-Dur	1. Бах І.С. Концерт	1. Власов А. Мелодія
2. Корелли А. Соната G-Dur	2. Вівальді А. Концерт	2. Рахманінов С. Мелодія, Прелюдія
3. Марчелло Б. Сонати F-Dur, a-moll	3. Штейк І. Концертна п'єса	3. Людкевич С. Танец на молдавську тему
4. Еккльс Г. Соната	4. Шторх Й. Концерт	4. Хачатурян А. Ноктюрн

Арфа

- 1) перша або друга та третя частини концерту;
- 2) дві п'єси різні за характером (бажано включення твору українського автора).

Орієнтовний список творів:

1. Гендель Г. Концерт B-Dur	4. Гранжані М. Фантазія на тему Гайдна
2. Глієр М. Концерт	5. Балтін А. Концертіно
3. Глінка М. Варіації на тему Моцарта	6. Дамаз Ж. Концертіно

Друга сесія — Колоквіум

Колоквіум проводиться у формах тестового випробування та співбесіди. Орієнтовний рівень знань в обсязі програмних вимог середнього музичного навчального закладу або музичного навчального закладу I і II рівня акредитації.

2.1) Тестування проводиться 30 хвилин і включає 40 питань з напрямків:

- 1) історія та теорія виконавського мистецтва;
- 2) найбільш видатні виконавці на струнно-смичкових інструментах;
- 3) музична термінологія.

2.2) Співбесіда виявляє: музичний та загальний культурно-освітній рівень знань абітурієнта і включає відповідь на питання стосовно творчості композиторів, твори яких абітурієнт виконував на іспиті з фаху, читання з листа п'єси або оркестрової (ансамблевої) партії середньої складності, орієнтування в суміжних мистецтвах (художня література, поезія, образотворче мистецтво), знання сучасного музичного життя.

Екзаменаційна комісія прослуховує у виконанні абітурієнта: один етюд; триоктавну або чотириоктавну гаму будь-якої тональності у помірному русі легато, різними штрихами за вимогою комісії; терції, сексти, октави, децими (скрипка), арпеджіо.

Список рекомендованої літератури:

- Раабен Л. Жизнь замечательных скрипачей. – М., 1967.
- Раабен Л. История русского и советского скрипичного искусства. – Л., 1978.
- Рабей В. Сонаты и партиты Баха для скрипки соло. – М., 1970.
- Понятовский С. История альтового искусства. – М., 1984.
- Юзефович В. Борисовский В. основатель советской альтовой школы. – М., 1977.

- Гинзбург Л. История виолончельного искусства. – М., 1992.
- Щелкановцева Е. Сюиты для виолончели соло И.С. Баха. – М., 2000.
- Флеш К. Искусство скрипичной игры. – М., 1964.
- Ауэр Л. Моя школа игры на скрипке. – М., 1965.
- Стеценко В. Методика навчання гри на скрипці. – Київ, 1974.
- Крунтяева Т., Молокова Н. Словарь иностранных музыкальных терминов. – Л., 1987.

Третя сесія — Сольфеджіо та гармонія

3.1) Сольфеджіо

Вступник виконує:

Письмово: запис двоголосного диктанту у формі однотонального періоду з хроматизмами, відхиленнями в тональності I ступеню спорідненості. Час виконання 30 хвилин. Кількість програвань – 10. (Орієнтовні зразки у Додатку №1.2.).

Усно:

Просольфеджувати з листа двоголосний приклад, що містить хроматизми, відхилення, складні ритмічні фігури. (Орієнтовні збірки у Додатку №1.1.).

Визначити на слух: звукоряди мажорного та мінорного ладів всіх видів, лади народної музики, інтервали (діатонічні та хроматичні), тризвуки (мажорні, мінорні, зменшені, збільшені) та їх обернення, септакорди (Д7, Д9, УП7 зменшений та малий, П7) та їх обернення, гармонічні послідовності (однотональні та з відхиленнями), поступові модуляції в тональності I ступеню спорідненості.

3.2) Гармонія

Вступник виконує:

Письмово: гармонізація мелодії у формі однотонального періоду з відхиленнями в тональності I ступеню спорідненості. Час виконання 90 хвилин. (Орієнтовні зразки у Додатку №2.2.).

Усно:

Гармонічний аналіз музичного зразка малої форми або структурно завершеного фрагменту твору крупної форми, що запропоновано в екзаменаційному білеті (зробити письмово).

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ ІМЕНІ І.П.КОТЛЯРЕВСЬКОГО

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО» КАФЕДРА ОРКЕСТРОВИХ ДУХОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ТА ОПЕРНО- СИМФОНІЧНОГО ДИРИГУВАННЯ

ПРОГРАМА фахових випробувань для абітурієнтів

До складання вступних випробувань допускаються особи, які мають документ про підготовку відповідно до спеціальності 025 «Музичне мистецтво» за програмами вищих навчальних закладів I та II рівня акредитації, а також особи, які мають документ про повну загальну середню освіту і музично-теоретичну та фахову підготовку відповідно до програм вищих музичних навчальних закладів I-II рівня акредитації.

Оркестрові духові та ударні інструменти

Вступник складає такі вступні випробування:

Творчий конкурс

Перша сесія — Фах (виконання сольної програми напам'ять)

Екзаменаційна комісія враховує комплекс професійних даних абітурієнта:

- глибоке відчуття художнього змісту, музичної форми, жанрових та стилістичних особливостей виконаних творів;
- належне володіння техніко-виконавською майстерністю;
- художньо-інтерпретаційні задатки;
- виконавська індивідуальність, артистичність.

ДУХОВІ ІНСТРУМЕНТИ

(флейта, гобой, кларнет, фагот, саксофон, валторна, труба, тромбон, туба)

- 1) твір крупної форми (I або II-III частини концерту, сонати, тощо);
- 2) дві різнохарактерні п'єси.

Орієнтовний список творів:

ФЛЕЙТА

1. Моцарт В.А. Концерт D-Dur, G-Dur
2. Стаміц К. Концерт G-Dur
3. Кванц Й. Концерт G-Dur
4. Бах Й.С. Соната №1
5. Гендель Г. Соната №2
6. Фінгер Б. Соната F-Dur

7. Глюк К. Мелодія
8. Боккеріні А. Менует
9. Дебюссі К. Сиринкс
10. Чайковський П. Мелодія
11. Колодуб Ж. Ноктюрн
12. Сен-Санс К. Романс

ГОБОЙ

1. Альбіноні Т. Концерти B-Dur, D-Dur
2. Бах Й. С. – Марчелло Б. Концерт c-moll
3. Белліні В. Концерт
4. Вівальді А. Концерти C-Dur, a - moll
5. Гайдн Й. Концерт C-Dur, ч.I

11. Василенко С. Альба («Пісня на світанку»)
12. Дранішнікова М. Поема
13. Золотухін В. Сільські вечорниці
14. Колодуб Л. Українські витинянки
15. Корчмар Г. Лемент

6. Гідаш Ф. Концерт D-Dur, ч.І або II-III	16. Кніппер Л. 12 етюдів
7. Зносско-Боровський А. Концерт, ч.І або II-III	17. Лисенко М. Романс
8. Левітін Ю. Концерт, ч.І або II-III	18. Лятошинський Б. Мелодія
9. Римський-Корсаков М. Варіації для гобоя та дух. оркестру	19. Танєєв С. Інтродукція та скерцо
10. Сен-Санс К. Соната, ч.ІІ-ІІІ	20. Чайковський П. Мелодія

КЛАРНЕТ

1. Моцарт В.А. Концерт A-Dur	11. Гедіке О. Етюд
2. Вебер К.М. Концерти №1, №2; Концертіно	12. Андре-Блох Ф. Деннериана
3. Шпор Л. Концерти №1, №2, №3	13. Боца Е. Кларибель
4. Круссель Б. Концерт f-moll	14. Мострас К. Етюд на тему Р.Корсакова
5. Крамарж Ф. Концерт Es-Dur	15. Моцарт В. Адажіо з квінтету
6. Стаміц К. Концерт B-Dur	16. Вебер К. М. Адажіо з квінтету
7. Курпінський К. Концерт B-Dur	17. Танєєв С. Канцона
8. Манн І. Концерт	18. Шукайло Л. Чотири мініатюри
9. Василенко С. Концерт	19. Станкович Є. Соната для кларнета соло
10. Колодуб Л. Концерт	20. Носов В. Гуцульський триптих

ФАГОТ

1. Вівальді А. Концерти d-moll, e-moll, C-Dur, G-Dur	7. Бетховен Л. Контрданс
2. Моцарт В.А. Концертне рондо	8. Лятошинський Б. Народна пісня
3. Моцарт В.А. Концерт B-Dur	
4. Вебер К.М. Концерт F-Dur	9. Лятошинський Б. Мелодія
5. Сен-Санс К. Соната	10. Купревич В. Рондо, Andante
6. Бах Й.С. Арія	11. Коломієць А. Скерцо
	12. Домінчен. К. Скерцо.

САКСОФОН

1. Прісс Л. Концерт для саксофона з оркестром	8. Tomasi H. Ballade pour saxophone alto et orchestre
2. Флярковський О. Концерт для саксофона з оркестром	9. Дєпол Р. Балада, в обр. А.Осейчука
3. Соге А. Буколічна сонатина для саксофона-альта та фортепіано	10. Мендельсон Ф. Пісня без слів, переклад В.Іванова
4. Іщенко Ю. Соната для саксофона-альта та фортепіано	11. Фурманов В. Натхнення
5. Ешпай А. Концерт для саксофона-сопрано з оркестром	12. Вайль К. Говори шепотом, в обр. А.Осейчука
6. Дебюссі К. Рапсодія для оркестру та саксофона-альта. Перекладення для саксофона та фортепіано	13. Жолі Д. Арія та танок
7. Genzmer H. Sonatine fur Alt-Saxophon in Es und Klavier	14. Дюка П. Циганці

ВАЛТОРНА

1. Моцарт В.А. Концерти №1, №3	7. Глієр Р. Ноктюрн
2. Керубіні Л. Соната	8. Лятошинський Б. Мелодія
3. Вебер К. М. Концертіно	9. Глазунов О. Мрії
4. Глієр Р. Концерт	10. Цицалюк Г. Елегія
5. Гайдн Й. Концерти №1, №2	11. Скрябін О. Романс
6. Зверев В. Соната	12. Шуберт Ф. Адажіо і алегро

ТРУБА

1. Александров Ю. Сонатина, Арія, Токата
2. Василенко С. Концерт
3. Гайдн Й. Концерт
4. Гедіке О. Концерт
5. Гюбо Ж. Соната

1. Вагензейль Г. Концерт
2. Колодуб Л. Концерт
3. Римський-Корсаков М. Концерт
4. Рейхе А. Концерти №1, №2
5. Іванов В. Поема
6. Телеман Г. Соната

1. Блажевич В. Концерт
2. Генделєв Д. Драматичне концертіно
3. Лебедєв А. Концерт
4. Раков М. Сонатина
5. Лінк І. Сонатина
6. Зверєв В. Концертіно

6. Депре Ф. Концертіно
7. Крюков В. Концерт-поема
8. Пахмутова О. Концерт
9. Руфф Д. Сонатина
10. Раков М. Сюїта

ТРОМБОН

7. Бах Й.С. Аріозо
8. Рахманінов С. Прелюд, Романс
9. Барра А. Анданте і Алєгро
10. Гендель Г. Лярго
11. Кореллі А. Сарабанда
12. Шостакович Д. Дві п'єси

ТУБА

7. Пак М. 2 п'єси
8. Томазі Г. Монолог
9. Крейн М. Етюд
10. Мартеллі Г. Діалог
11. Генделєв Д. 2 п'єси у народному стилі
12. Дмитрієв Г. Балада

УДАРНІ ІНСТРУМЕНТИ:

КСИЛОФОН

- 1) твір крупної форми (I або II-III частини концерту, сонати, тощо);
- 2) п'єса.

Орієнтовний список творів:

1. Моцарт В.А. Концертне рондо	6. Римський-Корсаков М. Політ шмеля
2. Вівальді А. Концерти для скрипки А-Dur, G-Dur, a-moll	7. Бьом Г. Вічний рух
3. Бах Й.С. Концерти для скрипки a-moll, E-Dur	8. Мендельсон-Бартольдї Ф. Концерт для скрипки
4. Россіні Дж. Неаполитанська тарантела	9. Палієв Д. Концертний етюд №10
5. Ліст Ф. Кампанела	10. Шостакович Д. Бурлеска

ДЗВІНОЧКИ АБО ВІБРОФОН

- 1) п'єса.

МАЛИЙ БАРАБАН

- 1) п'єса або етюд у супроводі фортепіано.

Друга сесія — Колоквіум

Колоквіум проводиться у формах тестового випробування та співбесіди. Орієнтовний рівень знань в обсязі програмних вимог середнього музичного навчального закладу або музичного навчального закладу I і II рівня акредитації.

2.1) Тестування проводиться 30 хвилин і включає 40 питань з напрямків:

- 1) історія та методика виконавства на духових та ударних інструментах;
- 2) провідні конкурси та видатні виконавці на духових і ударних інструментах;
- 3) музична термінологія.

2.2) Співбесіда виявляє: музичний та загальний культурно-освітній рівень знань абітурієнта, орієнтування в суміжних мистецтвах (художня література, поезія, образотворче мистецтво), знання сучасного музичного життя.

Екзаменаційна комісія прослуховує у виконанні абітурієнта-виконавця на *духових інструментах*: гаму, арпеджіо тризвуку та септакорду у рухливому темпі (по виборі комісії); один з 10 підготовлених етюдів по нотах (по виборі комісії); читання з листа.

Екзаменаційна комісія прослуховує у виконанні абітурієнта-виконавця на *ударних інструментах*:

Ксилофон: гаму, арпеджіо тризвуку та септакорду у рухливому темпі (по виборі комісії); один з 10 підготовлених етюдів по (по виборі комісії).

Литаври: тремоло та поодинокі удари в різній динаміці; ритмічний етюд.

Малий барабан: тремоло в різних динамічних комбінаціях; читання з листа.

Список рекомендованої літератури:

- Абаджян Г. Вибрато на фаготі. – М., 1983.
- Благодатов Г. Кларнет. – М., 1967.
- Богданов В. Історія духового музичного мистецтва України. – Харків, 2000.
- Буяновський В. Валторна. – М., 1981.
- Базарян С. У світі музичних інструментів. – М., 1985.
- Готліб А. Основи ансамблевої техніки. – М., 1971.
- Денисов Є. Ударні інструменти у сучасному оркестрі. – М., 1982.
- Котоньський В. Ударні інструменти у сучасному оркестрі. – К., 1971.
- Левін С. Духові інструменти в історії музичної культури. Ч.1. – Л., 1973; Ч.2. – Л., 1983.
- Левін С. Фагот. – М., 1983.
- Сумеркін В. Тромбон. – М., 1975.
- Тризно Б. Флейта. – М., 1965.
- Усов Ю. Труба. – М., 1989.
- Федотов А. Методика навчання гри на духових інструментах. – М., 1975.
- Юргенсон П. Гобой. – М., 1973.

Третя сесія — Сольфеджіо та гармонія

3.1) Сольфеджіо

Вступник виконує:

Письмово: запис двоголосного диктанту у формі однотонального періоду з хроматизмами, відхиленнями в тональності I ступеню спорідненості. Час виконання 30 хвилин. Кількість програвань – 10. (Орієнтовні зразки у Додатку №1.2.).

Усно:

Просольфеджувати з листа одноголосний приклад, що містить хроматизми, відхилення, складні ритмічні фігури. (Орієнтовні збірки у Додатку №1.1.).

Визначити на слух: звукоряди мажорного та мінорного ладів всіх видів, лади народної музики, інтервали (діатонічні та хроматичні), тризвуки (мажорні, мінорні, зменшені, збільшені) та їх обернення, септакорди (Д7, Д9, УП7 зменшений та малий, П7) та їх обернення, гармонічні послідовності (однотональні та з відхиленнями), поступові модуляції в тональності I ступеню спорідненості.

3.2) Гармонія

Вступник виконує:

Письмово: гармонізація мелодії у формі однотонального періоду з відхиленнями в тональності I ступеню спорідненості. Час виконання 90 хвилин. (Орієнтовні зразки у Додатку №2.2.).

Усно:

Гармонічний аналіз музичного зразка малої форми або структурно завершеного фрагменту твору крупної форми, що запропоновано в екзаменаційному білеті (зробити письмово).

Оперно-симфонічне диригування

Вступник складає такі вступні випробування:

Творчий конкурс

Перша сесія — Фах (виконання концертної програми: диригування ансамблем піаністів)

Екзаменаційна комісія враховує комплекс професійних даних абітурієнта:

- диригентсько-виконавські дані – воля, комунікабельність, аналітичні здібності, пластичність рук;
- художньо-інтерпретаційні задатки – відчуття художнього змісту, музичної форми, жанрових та стилістичних особливостей виконаних творів;
- належне володіння техніко-виконавською майстерністю, виконавська індивідуальність, артистичний темперамент.

Орієнтовний список творів:

1. Бетховен Л. Симфонія № 1, ч. I
2. Бородин А. Симфонія № 2, ч. I
3. Вебер К. М. Увертюри
4. Гайдн Й. Симфонія № 100, ч. I
5. Глінка М. Камаринська
6. Гріг Е. «Пер Гюгт» сюїта №№ 1, 2
7. Моцарт В.А. Симфонії № 40, увертюри
8. Римський-Корсаков М. сюїти
9. Россіні Дж. Увертюри
10. Хачатурян А. Балетні сюїти
11. Чайковський П. Моцартіана, Серенада для струнного оркестру
12. Штраус Й. Увертюра «Летюча миша», вальси
13. Шуберт Ф. Симфонії №№ 5, 8

Друга сесія — Колоквіум

2.1). Колоквіум проводиться у формах тестового випробування та співбесіди. Орієнтовний рівень знань в обсязі програмних вимог середнього музичного навчального закладу або музичного навчального закладу I – II рівня акредитації. Тестування проводиться 30 хвилин і включає 40 питань з напрямків:

- історичний розвиток оперного та симфонічного оркестру;
- інструментознавство;
- музична термінологія;
- історія та теорія диригентського виконавства;
- провідні конкурси диригентів.

2.2). Співбесіда виявляє: музичний та загальноосвітній рівень абітурієнта і включає відповіді на питання стосовно творчості видатних українських та зарубіжних композиторів і виконавців XVIII – XXI ст., орієнтування в суміжних видах мистецтв (художня література, поезія, театрознавство, образотворче мистецтво).

Список рекомендованої літератури:

1. Багриновский М. Дирижёрская техника рук. – М.: Высшее училище военных дирижёров сов. армии, 1947. – 295 с.
2. Берлиоз Г. Дирижёр оркестра: теория его искусства // Берлиоз Г. Большой трактат о современной инструментровке и оркестровке. Т. II. – М.: Музыка, 1972. – С. 510-524.
3. Благodatov Г. История симфонического оркестра. – Л.: Музыка, 1969. – 312 с.
4. Вагнер Р. О дирижировании // Дирижёрское исполнительство. Практика. История. Эстетика. – М.: Музыка, 1975. – С. 87-132.
5. Вейнгартнер Ф. Исполнение классических симфоний. Советы дирижёрам. Т. II. Бетховен. – М.: Музыка, 1965. – 308 с.
6. Гинзбург Л. Избранное. Дирижёры и оркестры. Вопросы теории и практики дирижирования. – М.: Сов. композитор, 1981. – 302 с.
7. Глинский М. Очерки по истории дирижёрского искусства: История дирижёрских систем // Муз. современник, 1916, № 3. – С. 26-62.
8. Дирижёрское исполнительство. Практика. История. Эстетика / Ред.-сост. Л. Гинзбург. – М.: Музыка, 1975. – 631 с.
9. Ержемский Г. Психология дирижирования. Некоторые вопросы исполнительства и творческого взаимодействия дирижёра с музыкальным коллективом. – М.: Музыка, 1988. – 80 с.
10. Зряковский Н. Общий курс инструментоведения (симфонический оркестр и партитура). – М.: Музгиз, 1963. – 544 с.
11. Казачков С. Дирижёрский аппарат и его постановка. – М.: Музыка, 1967. – 111 с.
12. Казачков С. От урока к концерту. – Казань, 1990. – 343 с.
13. Канерштейн М. Вопросы дирижирования. – М.: Музыка, 1965. – 221 с.
14. Карс А. История оркестровки. – М.: Музыка, 1990. – 304 с.
15. Колесса Н. Основы техники дирижирования. – К.: Музична Україна, 1981. – 208 с.
16. Малько Н. Основы техники дирижирования. – Л.: Музыка, 1965. – 220 с.
17. Макаренко Г. Творчість диригента: естетико-мистецтвознавчі виміри: Монографія. – К.: Факт, 2005. – 328 с.
18. Мусин И. О воспитании дирижёра. Очерки. – Л.: Музыка, 1987. – 247 с.
19. Мусин И. Техника дирижирования. – Л.: Музыка, 1967. – 352 с.
20. Пазовский А. Записки дирижёра. – М.: Музыка, 1966. – 562 с.
21. Римский-Корсаков Н. Эпидемия дирижёрства // Дирижёрское исполнительство. Практика. История. Эстетика. – М.: Музыка, 1975. – С. 157-164.
22. Сидельников Л. Симфоническое исполнительство: Теория и эстетика. Исторический очерк. – М.: Сов. композитор, 1991. – 286 с.
23. Тольба В. С. Статьи. Воспоминания. – К.: Музична Україна, 1986. – 164 с.
24. Турчак С. Диригент в оперному театрі // Рожок В. Сонячний маестро: Монографія. – К.: Автограф, 2006. – С. 214-218.
25. Шпитальный П. Чтение Симфонических партитур. Хрестоматия. Выпуск I. – М. Музыка, 1970. – 288 с.
26. Штраус Р. Десять заповедей (в памятную книжку молодого дирижёра) // Исполнительское искусство зарубежных стран. – Вып. 7. – М.: Музыка, 1975. – С. 64.

2.3. Зіграти на фортепіано:

- 1) поліфонічний твір;
- 2) класичну сонату (I або II і III частини) або варіації;
- 3) п'єсу.

Третя сесія — *Сольфеджіо та гармонія*

3.1) *Сольфеджіо*

Вступник виконує:

Письмово: запис двоголосного диктанту у формі однотонального періоду з хроматизмами, відхиленнями в тональності I ступеню спорідненості. Час виконання 30 хвилин. Кількість програвань – 10. (Орієнтовні зразки у Додатку №1.2.).

Усно:

Просольфеджувати з листа одноголосний приклад, що містить хроматизми, відхилення, складні ритмічні фігури. (Орієнтовні збірки у Додатку №1.1.).

Визначити на слух: звукоряди мажорного та мінорного ладів всіх видів, лади народної музики, інтервали (діатонічні та хроматичні), тризвуки (мажорні, мінорні, зменшені, збільшені) та їх обернення, септакорди (Д7, Д9, УП7 зменшений та малий, П7) та їх обернення, гармонічні послідовності (однотональні та з відхиленнями), поступові модуляції в тональності I ступеню спорідненості.

3.2) *Гармонія*

Вступник виконує:

Письмово: гармонізація мелодії у формі однотонального періоду з відхиленнями в тональності I ступеню спорідненості. Час виконання 90 хвилин. (Орієнтовні зразки у Додатку №2.2.).

Усно:

Гармонічний аналіз музичного зразка малої форми або структурно завершеного фрагменту твору крупної форми, що запропоновано в екзаменаційному білеті (зробити письмово).

Як що вступник вже має вищу музичну освіту, він складає в якості вступних випробувань лише перший та другий етапи творчого конкурсу.

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П.КОТЛЯРЕВСЬКОГО**

**СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»
КАФЕДРА НАРОДНИХ ІНСТРУМЕНТІВ УКРАЇНИ**

**ПРОГРАМА
фахових випробувань для абітурієнтів**

До складання вступних випробувань допускаються особи, які мають документ про підготовку відповідно до спеціальності 025 «Музичне мистецтво» за програмами вищих навчальних закладів I та II рівня акредитації, а також особи, які мають документ про повну загальну середню освіту і музично-теоретичну та фахову підготовку відповідно до програм вищих музичних навчальних закладів I-II рівня акредитації.

Вступник складає такі вступні випробування:

Творчий конкурс

Перша сесія — Фах (виконання сольної програми напам'ять)

Екзаменаційна комісія враховує комплекс професійних даних абітурієнта:

- володіння різноманітними прийомами і способами звуковидобування в поєднанні з динамікою та артикуляцією;
- координація музично-ігрових рухів та високий рівень техніки;
- наявність метро-ритмічного контролю, динамічної градації та тембрального слуху;
- виконавська індивідуальність, артистичність.

БАЯН-АКОРДЕОН

- 1) поліфонічний твір;
- 2) твір крупної форми (I або II-III частини сонати, концерту, тощо);
- 3) оригінальний твір;
- 4) віртуозна п'єса.

Орієнтовний список творів:

1. Бах І.С. ДТК Т.1, Т.2	8. Золотарев В. Партита, Сонати №1, №2, №3, Камерна сюїта, Концерт
2. Шостакович Д. 24 прелюдії та фуги	9. Кусяков А. Сюїта
3. Гендель Г. -Асламазян С. Пассакалія	10. Семенов В. Два сказа, сонати №1, №2, №3
4. Вівальді А. – Бах І. Концерт d-moll	11. Рунчак В. Сюїта Портрети композиторів
5. Гайдн Й. Сонати	12. Рахманінов С.-Яшкевич О. Італійська полька
6. Моцарт В.А. сонати, Фантазії	13. Штраус Й.-Яшкевич О. Весенніе голоса
7. Ліст Ф. Угорська рапсодія №2, №14	14. Подгорний В. Російська фантазія, Імпровізація та токато

ДОМРА (КОБЗА)

- 1) твір крупної форми (концерт, соната, рондо);
- 2) оригінальний твір;

- 3) віртуозна п'еса;
- 4) твір українського композитора.

Орієнтовний список творів:

1. Бах І.С. Концерт для скрипки a-moll, E-Dur	9. Балакірев М. Експромт
2. Моцарт В.А. Концерти для скрипки: D-Dur, A-Dur; Рондо G-Dur	10. Бетховен Л. Анданте з варіаціями; Адажіо
3. Міхеєв Б. 2 концертні п'еси для домри з оркестром; Концерти №1, №2, №3	11. Чайковський П. Мелодія; Російський танок
4. Ляшенко М. Капріччо	12. Глюк Х.В. Мелодія
5. Гайденко А. Романс	13. Лисенко М. Гавот
6. Міхеєв Б. «Тараторка»	14. Скорик М. Мелодія
7. Подгорний В. Інтермецо	15. Шостакович Д. 4 прелюдії (за вибором); 3 фантастичних танка
8. Рахманінов С. Романс d-moll; Серенада для скрипки та фортепіано	16. Штогаренко А.-Клебанов Д. Пісня

БАНДУРА

- 1) поліфонічний твір;
- 2) твір крупної форми;
- 3) віртуозна п'еса або етюд;
- 4) два різнохарактерних вокальних твори (пісня, дума, романс).

Орієнтовний список творів:

1. Бах І.С. Прелюдія та fuga C-Dur, F-Dur, G-Dur, g-moll, e-moll	6. Баштан С. Варіації на тему укр. нар. пісні «Пливе човен», «Йшли корови із діброви»
2. Бах І.С. Фантазія g-moll	7. М'ясков К. Варіації на українські теми, Фантазії на українські теми, Концертіно №1, №2
3. Бах І.С. Прелюдія-фантазія c-moll	8. Дремлюга М. Поема-рапсодія, Концерт
4. Льойє Соната g-moll	9. Дремлюга М. Сонати №1, №2, №3
5. Гендель Ф. Концерт B-Dur	10. Глінка М. Варіації на тему Моцарта

ЦИМБАЛИ

- 1) твір крупної форми;
- 2) оригінальний твір;
- 3) віртуозна п'еса;
- 4) обробка народної пісні.

Орієнтовний список творів:

1. Вівальді А. Сонати D-Dur, h-moll	9. Ліст Ф. Угорські рапсодії №2, №7, №11, №13
2. Гайдн Й. Соната №3	10. Брамс Й. Угорські танці
3. Бетховен Л. Соната №5	11. Бурдін Ж. Прелюдія і хора капрічіозо
4. Моцарт В.А. Соната №5	12. Кречун В. Дойна та хора
5. Вівальді А. Концерти a-moll, g-moll, A-Dur	13. Кречун В., Сирбу В. Школа гри на молдавських цимбалах
6. Щуровський Ю. Концерт	14. Баран Т. Світ цимбалів
7. Гайденко І. Сонячне коло	15. Жиновач Й. Школа гри на білоруських цимбалах
8. Россіні Дж. Тарантелла	

ГІТАРА

- 1) поліфонічний твір;
- 2) твір крупної форми;
- 3) віртуозна п'еса;

4) п'єса за вибором.

Орієнтовний список творів:

1. Агуадо С. Три блискучі рондо
2. Альбеніс І. Астурія (аранж. А.Сеговії), Севілья (аранж. Ф.Таррегі та М.Льобета)
3. Барріос-Мангоре А. Вечірній шоро, Мазурка-апасіоната
4. Бах І.С. Прелюдія, Фуга та Алегро для лютні BWV998, Чакона
5. Бах І.С. Сонати та партити для скрипки соло
6. Бах І.С. Сюїти для лютні BWV995, BWV996, BWV997, BWV1006a
7. Брауер Л. Варіації на тему Д.Рейнхарда, «Хвала танцю», Чорний Декамерон
8. Вівальді А. Концерти для мандоліни (C-Dur) та лютні (D-Dur) з оркестром
9. Родріго Х. Заклинання та танок, Три іспанських танця, «Фантазія для шляхетного лицаря» для гітари з оркестром
10. Віла-Лобос Е. П'ять прелюдій, 12 етюдів, Концерт для гітари з оркестром
11. Джуліані М. Велика героїчна соната Op.150, Велика увертюра Op.61, Соната C-Dur Op.15
12. Дієнс Р. Сюїта «Присвячена Віла-Лобосу»
13. Доменіконі К. Токата «In Blue»
14. Доуленд Д. Фантазії
15. Кост Н. Кавалерійська фантазія та інші твори великої форми
16. Понсе М. Сюїта у стилі Вайса, Південна соната, соната №3
17. Сор Ф. Велика соната Op.22, Велике соло Op.14, Інтродукція та варіації Op.9 (на тему з опери «Чарівна флейта» В.А.Моцарта)
18. Таррега Ф. Варіації на тему іспанської хоти, «Венеціанський карнавал», Варіації на тему Н.Паганіні

БАЛАЛАЙКА

- 1) твір крупної форми;
- 2) оригінальний твір;
- 3) віртуозна п'єса;
- 4) обробка народної пісні.

Орієнтовний список творів:

1. Васіленко С. Концерт для балалайки з оркестром
2. Кусяков А. Сонати №2, №3 для балалайки та фортепіано
3. Шульман Н. Концерт для балалайки з оркестром
4. Васіленко С. Сюїта для балалайки та фортепіано
5. Шишаков Ю. «Бариня»
6. Маргаковський А. Експромт
7. Гольд Б. Юмореска
8. Власов В. «Одесский дворик»
9. Моцарт В.А. Рондо G-Dur
10. Рубінштейн А. Романс «Ночь»
11. Городовська В. «Калинка» обр. р.н. пісні
12. Шалов А. «По небу по синему» обр. р.н. пісні
13. Данілов А. «Калинушка» обр. р.н. пісні
14. Шалов А. «Валенки» обр. р.н. пісні
15. Рамо О. «Курица»
16. Куперен Ф. «Маленькие ветряные мельницы»

Друга сесія — Колоквіум

Колоквіум проводиться у формах тестового випробування, співбесіди, читання нот з листа та диригування. Орієнтовний рівень знань в обсязі програмних вимог середнього музичного навчального закладу або музичного навчального закладу I і II рівня акредитації.

2.1) Тестування проводиться 30 хвилин і включає 40 питань з таких напрямків:

- 1) композитори та їх творчість;
- 2) відомі виконавці-інструменталісти;
- 3) знання імен відомих диригентів та оркестрів, оркестрових інструментів і основних елементів диригентської техніки та методики диригування;
- 4) музична термінологія.

2.2) Співбесіда виявляє: музичний та загальний культурно-освітній рівень абітурієнта; орієнтування в партитурі музичного твору; вміння в загальних рисах проаналізувати основні властивості виконання творів (емоційно-образний зміст, стилістичні особливості, форму, характерні труднощі та методи їх подолання); знання суміжних видів мистецтв (художня література, поезія, образотворче мистецтво); знання сучасного музичного життя.

2.3) Читання нот з листа п'єс з педагогічного репертуару старших класів ДМШ.

2.4) Диригування: продиригувати двома різнохарактерними творами середньої складності, один з яких, бажано, для оркестру народних інструментів.

Список рекомендованої літератури:

- Баштан С. «Бандуристе, орле сизий». – К., 1998.
- Лавров К. Кобзарі. – К.: Музична Україна, 1982.
- Кардан, Омельченко А. Народні співці-музиканти на Україні. – К.: Музична Україна, 1980.
- Черемський К. Повернення традицій. – Х., 1999.
- Іванов П. Українські народні оркестри. – К., 1979.
- Ященко Л. Державна заслужена капела бандуристів. – К.: Музична Україна, 1973.
- Давидов М. Історія виконавства на народних інструментах. – К., 2005.
- Лисенко М., Міхеев Б. Методика навчання гри на домрі. – К., 1983.
- Імханіцький М. І. История исполнительства на народных инструментах. – М.: 2002.

Третя сесія — Сольфеджіо та гармонія

3.1) Сольфеджіо

Вступник виконує:

Письмово: запис двоголосного диктанту у формі однотонального періоду з хроматизмами, відхиленнями в тональності I ступеню спорідненості. Час виконання 30 хвилин. Кількість програвань – 10. (Орієнтовні зразки у Додатку №1.2.).

Усно:

Просольфеджувати з листа одноголосний приклад, що містить хроматизми, відхилення, складні ритмічні фігури. (Орієнтовні збірки у Додатку №1.1.).

Визначити на слух: звукоряди мажорного та мінорного ладів всіх видів, лади народної музики, інтервали (діатонічні та хроматичні), тризвуки (мажорні, мінорні, зменшені, збільшені) та їх обернення, септакорди (Д7, Д9, УП7 зменшений та малий, П7) та їх обернення, гармонічні послідовності (однотональні та з відхиленнями), поступові модуляції в тональності I ступеню спорідненості.

3.2) Гармонія

Вступник виконує:

Письмово: гармонізація мелодії у формі однотонального періоду з відхиленнями в тональності I ступеню спорідненості. Час виконання 90 хвилин. (Орієнтовні зразки у Додатку №2.2.).

Усно:

Гармонічний аналіз музичного зразка малої форми або структурно завершеного фрагменту твору крупної форми, що запропоновано в екзаменаційному білеті (зробити письмово).

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П.КОТЛЯРЕВСЬКОГО**

**СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»
КАФЕДРА МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ЕСТРАДИ ТА ДЖАЗУ**

**ПРОГРАМА
фахових випробувань для абітурієнтів**

До складання вступних випробувань допускаються особи, які мають документ про підготовку відповідно до спеціальності 025 «Музичне мистецтво» за програмами вищих навчальних закладів I та II рівня акредитації, а також особи, які мають документ про повну загальну середню освіту і музично-теоретичну та фахову підготовку відповідно до програм вищих музичних навчальних закладів I-II рівня акредитації.

Вступник складає такі вступні випробування:

Інструменталісти:

Творчий конкурс

Перша сесія — Фах (виконання сольної програми напам'ять)

Екзаменаційна комісія враховує комплекс професійних даних абітурієнта:

- глибоке відчуття художнього змісту, музичної форми, жанрових та стилістичних особливостей виконаних творів;
- належне володіння техніко-виконавською майстерністю;
- художньо-інтерпретаційні задатки;
- виконавська індивідуальність, артистичність.

САКСОФОН, ТРУБА, ТРОМБОН

- 1) одна або дві частини твору крупної форми (академічні жанри);
- 2) дві різнохарактерні п'єси, одна із яких – джазовий стандарт із імпровізацією.

При виконанні естрадно-джазових творів можливо застосування фонограми (-1).

Орієнтовний список творів:

<i>Академічні твори</i>	<i>Джазові твори</i>
1. Гуммель І. Концерт	1. Фишер Ф. Чикаго
2. Гедіке А. Концерт	2. Гершвін Дж. Коханий мій
3. Мільман М. Соната	3. Кармайл Х. Звездная пыль
4. Василенко С. Концерт	4. Хадсон Х. Лунный свет
5. Энеску Ж. Легенда	5. Тизол Х. Караван
6. Гершвін Дж. Рапсодія в стилі блюз	6. Гройл Г. Фламінго
7. Пескін В. Концерт №1	7. Гросс В. Ніжно
8. Александров Ю. Сонатина	8. Джонс К. Душа
9. Депре Ф. Концертіно	9. Бахолдін К. Коли не достатньо техніки
10. Бердяєв М. Соната	10. Юменс В. Чай удвох
11. Вінчі Л. «Перша соната»	11. Осейчук А. Работа над произведением джазовой класики в специальном классе саксофона. Вып. 1
12. Балтін А. «Концертіно»	
13. Бюссе С. «Астурія»	

14. Готліб М. Концерт
15. Крестон П. Соната

ФОРТЕПІАНО

- 1) а) один поліфонічний твір;
б) одну або дві частини твору крупної форми (академічного жанру);
в) один концертний етюд.
- 2) дві різнохарактерні п'єси естрадно-джазової музики;
- 3) виконання власної обробки будь-якої джазової теми чи власної композиції з використанням імпровізації.

Орієнтовний список творів:

1. Бах І.С. ДТК т.1, т.2.	8. Капустін Н. Джазові етюди
2. Гайдн Й. Сонати для фортепіано	9. Крамер Д. Джазові етюди
3. Моцарт В.А. Сонати для фортепіано	10. Левиновський Н. Прелюдія-експромт
4. Бетховен Л. Сонати для фортепіано	11. Morton F. Mr. Jelly-Lord
5. Прокоф'єв С. Сонати для фортепіано	12. Basie C. Blue and Sentimental
6. Шопен Ф. Етюди	13. Peterson O. Ballad to the East
7. Ліст Ф. Етюди	14. Evans B. One for Helen

Твори зі збірок «Джазові твори для фортепіано» та «Фортепіано в джазі».

БАС-ГІТАРА, КОНТРАБАС

- 1) одна або дві частини твору крупної форми, або концертна п'єса;
- 2) п'єса естрадно-джазового стилю;
- 3) джазовий твір з використанням імпровізації (тема-імпровізація тема).

Орієнтовний список творів:

Класичні твори

1. Феш В. Сонати
2. Бах І.Х. Сонати
3. Гендель Г. Сонати
4. Кореллі А. Соната G-Dur
5. Драгонетті А. Концерт
6. Бах І.Х. Концерт c-moll
7. Порпора Н. Соната F- Dur
8. Бетховен Л. Тема з варіаціями
9. Азархін Р. Сюїта для контрабаса соло

Естрадно-джазові твори

1. Монк Т. Натуральний, невідшліфований
2. Ла Фаро С. Кроки Глорії
3. Паркер Ч. Донна Лі
4. Янг В. Стелла у сяйві зірок
5. Пасторіус Ж. Континуум
6. Холланд Д. Травневий танок
7. Грін Дж. Тіло та душа
8. Девіс М. Солар
9. Хаббард Ф. Маленька сонячна квітка

ЕЛЕКТРОГІТАРА

- 1) одна або дві частини твору крупної форми, або концертна п'єса;
- 2) п'єса естрадно-джазового стилю;
- 3) джазовий твір з використанням імпровізації (тема-імпровізація тема).

Орієнтовний список творів:

Класичні твори

1. Вівальді А. Сонати
2. Гендель Г. Сонати
3. Телеман Г. Сонати
4. Бах І.С. Сонати, Прелюдія і фуга (з сюїти №2 для лютні), Прелюдія і престо (з сюїти №3 для лютні)
5. Віла Лобос Концерт для гітари з оркестром
6. Ковалевський Д. Концерт
7. Родріго Х. Концерт для гітари з оркестром
8. Кашкін Н. Сюїта

Естрадно-джазові твори

1. Керн Дж. Минулі дні
2. Молотков В. Відтинки моря
3. Пасс Джо «Сонячно», Блюз
4. Монтомері У. Ангел, Вест Кост блюз
5. Брубек Д. З'єднаний блюз
6. Паркер Ч. Донна Лі, Орнітологія
7. Девіс М. Четвірка, Нардіс
8. Косма В. Осінні листя

УДАРНІ ІНСТРУМЕНТИ

- 1) одна або дві частини твору крупної форми або концертна п'єса (ксилофон);
- 2) п'єса естрадно-джазового жанру з імпровізацією (ксилофон);
- 3) концертна п'єса на малому барабані;
- 4) виконання на повній ударній установці ритмів естрадно-джазового мистецтва.

Орієнтовний список творів:

1. Барток Б. Соната для 2-х фортепіано та ударних	6. Стів Гет Соло для джазової ударної установки (школа середнього рівня)
2. Хемптон Л. Вібрафон блюз	7. Фінк Е. Время молодых
3. Моцарт В.А. Концертное рондо	8. Чемберс Д. Соло для ударної установки (школа середнього рівня)
4. Бах І. Концерт для скрипки а-moll	9. Хаким О. Соло для ударної установки (школа середнього рівня)
5. Россіні Дж. Неаполітанська тарантела	10. Ерскайн П. Соло для ударної установки (школа середнього рівня)

Друга сесія — Колоквіум

Колоквіум проводиться у формах тестового випробування та співбесіди. Орієнтовний рівень знань в обсязі програмних вимог середнього музичного навчального закладу або музичного навчального закладу I і II рівня акредитації.

2.1) Тестування проводиться 30 хвилин і включає 40 питань з таких напрямків:

- 1) історія виникнення, розвиток та стилістика естрадно-джазового мистецтва;
- 2) музичні форми і жанри.

2.2) Співбесіда виявляє: музичний та загальний культурно-освітній рівень знань абітурієнта і включає відповідь на питання стосовно творчості композиторів, знання суміжних видів мистецтв (художня література, поезія, образотворче мистецтво) та сучасного музичного життя.

Екзаменаційна комісія прослуховує у виконанні абітурієнта-інструменталіста: гами (мажорні та мінорні) у всіх тональностях один етюд за вибором екзаменаційної комісії з 10 підготовлених абітурієнтом.

Список рекомендованої літератури:

- Конен В. Пути американской музыки. – М.: Музыка, 1965.
- Симоненко В. Мелодики джаза. – К.: Музична Україна, 1970.
- Coker J. Improvising jazz. Prentice. Hall. Inc. 1964.
- Mehegan J. Jazz improvisation. W-G Publications. Inc. 1965-1966.
- Ivan Horvatli, Igor Wasserberger. Zaklady dzezovej interpretacie. Editio opus. Bratislava. 1972.
- Есаков М.М. Мастера импровизации: Чарли Паркер. – 1994.
- Музыкальный энциклопедический словарь. – М., 1991.

А також література пов'язана з життям та творчістю академічних композиторів та джазових музикантів.

Третя сесія — Сольфеджіо та гармонія

3.1) Сольфеджіо

Вступник виконує:

Письмово: запис двоголосного диктанту у формі однотонального періоду з хроматизмами, відхиленнями в тональності I ступеню спорідненості. Час виконання 30 хвилин. Кількість програвань – 10. (Орієнтовні зразки у Додатку №1.2.).

Усно:

Просольфеджувати з листа одноголосний приклад, що містить хроматизми, відхилення, складні ритмічні фігури. (Орієнтовні збірки у Додатку №1.1.).

Визначити на слух: звукоряди мажорного та мінорного ладів всіх видів, лади народної музики, інтервали (діатонічні та хроматичні), тризвуки (мажорні, мінорні, зменшені, збільшені) та їх обернення, септакорди (Д7, Д9, УП7 зменшений та малий, П7) та їх обернення, гармонічні послідовності (однотональні та з відхиленнями), поступові модуляції в тональності I ступеню спорідненості.

3.2) Гармонія

Вступник виконує:

Письмово: гармонізація мелодії у формі однотонального періоду з відхиленнями в тональності I ступеню спорідненості. Час виконання 90 хвилин. (Орієнтовні зразки у Додатку №2.2.).

Усно:

Гармонічний аналіз музичного зразка малої форми або структурно завершеного фрагменту твору крупної форми, що запропоновано в екзаменаційному білеті (зробити письмово).

Естрадно-джазовий спів:

Творчий конкурс

Перша сесія — Фах

Екзаменаційна комісія враховує комплекс професійних даних абітурієнта:

- вокальні дані – гарний тембр голосу, достатня сила звучання, наявність повного діапазону, відсутність недоліків голосоутворення;
- музичні дані – чистота інтонації, почуття темпоритму, динаміки виконуючого твору, емоційність, сценічні дані, тощо.

Виконання напам'ять сольної програми:

- 1) класичний романс вітчизняного або зарубіжного композитора будь-якого періоду;
- 2) народна пісня;
- 3) сучасний вокальний твір естрадно-джазового напрямку (можливе використання фонограми (-1)).

Орієнтовний список творів:

1. Пісні з репертуару відомих виконавців	10. Jobim A. Oindi
2. Авторські пісні	11. Ellington D. Come Sunday
3. Народні пісні	12. Evans B. Waltz for Peppy
4. Романси	13. Oakland B. I'll take romance
5. Jobim A. I panema	14. Gross W. Tenderly
6. Jobime A. Once I loved	15. Basic C. Bye, bye blues
7. Kosma J. Autumn leaves	16. Pistel S. The good life
8. Young V. Beautiful love	17. Welson S. Frosty
9. Dorham K. Blue bossa	

Друга сесія— Колоквіум

Колоквіум проводиться у формах тестового випробування та співбесіди. Комісія з'ясовує загальний, музичний та культурно-освітній рівень знань вступника та його сценічну підготовку.

2.1) Тестування проводиться 30 хвилин і включає 40 питань з таких напрямків:

- 1) історія виникнення, розвиток та стилістика естрадно-джазового мистецтва;
- 2) музичні форми і жанри;
- 3) музична термінологія.

2.2) Співбесіда виявляє: музичний та загальний культурно-освітній рівень знань абітурієнта; орієнтування в суміжних мистецтвах (художня література, поезія, образотворче мистецтво); знання сучасного музичного життя.

Екзаменаційна комісія виявляє рівень сценічної підготовки: абітурієнт повинен прочитати напам'ять вірш або байку українського або російського автора та виконати сценічний етюд.

Список рекомендованої літератури:

- Конен В. Пути американской музыки. – М.: Музыка, 1965.
- Симоненко В. Мелодики джаза. – К.: Музична Україна, 1970.
- Coker J. Improvising jazz. Prentice. Hall. Inc. 1964.
- Mehegan J. Jazz improvisation. W-G Publications. Inc. 1965-1966.
- Ivan Horvatli, Igor Wasserberger. Zaklady dzezovej interpretacie. Editio opus. Bratislava. 1972.
- Есаков М.М. Мастера импровизации: Чарли Паркер. – 1994.
- Музыкальный энциклопедический словарь. – М., 1991.

А також література пов'язана з життям та творчістю академічних композиторів та джазових музикантів.

Третя сесія — Сольфеджіо та елементарна теорія музики

3.1) Сольфеджіо

Вступник виконує:

Письмово: запис діатонічного одноголосного диктанту з елементами хроматики. Час виконання 30 хвилин. Кількість програвань – 10. (Орієнтовні зразки у Додатку №1.2.).

Усно:

Записати на нотному стані та проспівати (вгору або вниз): звукоряди мажорного та мінорного ладів 3-х видів, пентатоніку мажорну та мінорну, лади народної музики, інтервали та акорди (мажорний, мінорний, зменшений, збільшений тризвуки та їх оберненн; септакорди II, V, VII ступенів та їх обернення) від заданих звуків і в тональності, нескладну гармонічну послідовність з 5-7 акордів.

Просольфеджувати одноголосну мелодію народно-пісенного характеру. (Орієнтовні збірки у Додатку №1.1.).

Визначити на слух: звукоряди мажорного та мінорного ладів 3-х видів, лади народної музики, інтервали, тризвуки (мажорні, мінорні, зменшені, збільшені) та їх обернення, септакорди (Д7, УП7 зменшений та малий, П7) та їх обернення.

3.2) Елементарна теорія музики

Вступник виконує:

Письмово: тестування в обсязі курсу елементарної теорії музики за програмою середнього музичного навчального закладу або музичного навчального закладу I і II рівня акредитації.

Усно:

Аналіз вокального твору, що запропоновано в екзаменаційному білеті (зробити письмово).

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МИСТЕЦТВ ІМЕНІ І. П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО**

**СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 026 «СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО»
КАФЕДРА МАЙСТЕРНОСТІ АКТОРА
ПРОГРАМА
фахових випробувань для абітурієнтів**

Акторське мистецтво драматичного театру і кіно

До складання вступних випробувань допускаються особи, які мають документ про підготовку відповідно до спеціальності 026 «Сценічне мистецтво» за програмами вищих навчальних закладів I та II рівня акредитації, а також особи, які мають документ про повну загальну середню освіту.

Вступник складає такі вступні випробування:

Творчий конкурс

Перша сесія— *Основи мистецтва художнього читання*

Вступник повинен виконати напам'ять твори (за власним вибором) різних жанрів:

- 1) байку;
- 2) вірш;
- 3) уривок з прози;
- 4) монолог з п'єси.

Тривалість кожного з номерів програми 2-3 хвилини.

Бажано включення до репертуару найкращих зразків сучасної та класичної вітчизняної і зарубіжної літератури.

Вступник повинен виконати три твори державною мовою; один твір, за бажанням вступника, рідною мовою.

Друга сесія — *Перевірка вокальних і ритміко-пластичних даних*

1. Вокал – вступник повинен виконати 1-2 пісні (народну, сучасну, романс і т.п.) за власним бажанням.

2. Ритміка та пластика – вступник повинен виконати 1-2 танці (народний, бальний, сучасний, імпровізаційний і т.п.) або пластичний етюд за власним вибором.

Окрім того, екзаменаційна комісія може запропонувати додаткові вправи на координацію рухів, увагу, музичний ритм.

Третя сесія — *Перевірка здатності до сценічної дії та колоквіум*

1. Перевірка здатності до сценічної дії – вступник повинен виконати за власним вибором етюд-вправу на доцільну органічну дію в запропонованих обставинах, що дає можливість виявити здібності до імпровізації, ступінь емоційної збудженості, віру в задані обставини.

Окрім цього, екзаменаційна комісія може запропонувати додаткові завдання щодо перевірки здатності до сценічної дії.

2. Колоквіум – проводиться у формі відповідей на тестові завдання, що дозволяє з'ясувати загальний культурно-освітній рівень вступника, його обізнаність із питаннями літератури та мистецтва. (Список літератури у Додатку №4).

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МИСТЕЦТВ ІМЕНІ І. П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО**

**СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 026 «СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО»
КАФЕДРА РЕЖИСУРИ ТА МАЙСТЕРНОСТІ АКТОРА ТЕАТРУ
АНІМАЦІЇ
ПРОГРАМА**

**фахових випробувань для абітурієнтів
Акторське мистецтво театру ляльок**

До складання вступних випробувань допускаються особи, які мають документ про підготовку відповідно до спеціальності 026 «Сценічне мистецтво» за програмами вищих навчальних закладів I та II рівня акредитації, а також особи, які мають документ про повну загальну середню освіту.

Вступник складає такі вступні випробування:

Творчий конкурс

Перша сесія— *Основи мистецтва художнього читання*

Вступник повинен виконати напам'ять твори (за власним вибором) різних жанрів:

- 1) байку;
- 2) вірш;
- 3) уривок з прози;
- 4) монолог з п'єси.

Тривалість кожного з номерів програми 2-3 хвилини.

Бажано включення до репертуару найкращих зразків сучасної та класичної вітчизняної і зарубіжної літератури.

Вступник повинен виконати три твори державною мовою; один твір, за бажанням вступника, рідною мовою.

Друга сесія — *Перевірка вокальних і ритміко-пластичних даних*

1. Вокал – вступник повинен виконати 1-2 пісні (народну, сучасну, романс і т.п.) за власним бажанням.

2. Ритміка та пластика – вступник повинен виконати 1-2 танці (народний, бальний, сучасний, імпровізаційний і т.п.) або пластичний етюд за власним вибором.

Окрім того, екзаменаційна комісія може запропонувати додаткові вправи на координацію рухів, увагу, музичний ритм.

Третя сесія — *Перевірка здатності до сценічної дії та колоквіум*

1. Перевірка здатності до сценічної дії – вступник повинен виконати на власний вибір етюд-вправу на доцільну органічну дію в запропонованих обставинах, що дає можливість виявити здібності до імпровізації, ступінь емоційної збудженості, віру в задані обставини.

Окрім цього, екзаменаційна комісія може запропонувати додаткові завдання щодо перевірки здатності до сценічної дії.

2. Колоквіум – проводиться у формі відповідей на тестові завдання, що дозволяє з'ясувати загальний культурно-освітній рівень вступника, його обізнаність із питаннями літератури та мистецтва. (Список літератури у Додатку №4).

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МИСТЕЦТВ ІМЕНІ І. П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО**

**СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 026 «СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО»
КАФЕДРА РЕЖИСУРИ ТА МАЙСТЕРНОСТІ АКТОРА ТЕАТРУ
АНІМАЦІЇ**

**ПРОГРАМА
фахових випробувань для абітурієнтів**

Режисура театру ляльок

До складання вступних випробувань допускаються особи, які мають документ про підготовку відповідно до спеціальності 026 «Сценічне мистецтво» за програмами вищих навчальних закладів I та II рівня акредитації, а також особи, які мають документ про повну загальну середню освіту.

Вступник складає такі вступні випробування:

Творчий конкурс

Перша сесія — Спеціальність (письмово)

Письмова робота (режисерський аналіз п'єси за власним вибором з кількох запропонованих) – ставить за мету виявлення здатності вступника до аналітичного та образного мислення, його мистецького смаку, вміння письмово висловити своє бачення художньої суті твору. (Список літератури у Додатку №3).

Друга сесія — Практична режисура

Режисерський етюд (за власним вибором) – має виявити здібності вступника щодо мислення пластичними образами, відчуття сценічного простору, вміння організувати матеріал між дією та протидією, використовуючи різноманітні засоби театру.

Окрім цього, екзаменаційна комісія може запропонувати додаткові завдання щодо перевірки здатності до організації сценічної дії.

Третя сесія — Майстерність актора та колоквиум

1. Майстерність актора – включає виконання літературних творів, перевірку музично-ритмічних та пластичних здібностей.

Вступник повинен виконати напам'ять (за власним вибором):

- 1) байку;
- 2) вірш;
- 3) уривок з прози;
- 4) монолог з п'єси;
- 5) акторський етюд.

Тривалість кожного з номерів програми 2-3 хвилини.

Бажано включення до репертуару найкращих зразків сучасної та класичної вітчизняної і зарубіжної літератури.

Окрім цього, екзаменаційна комісія може запропонувати вправи на координацію рухів, увагу, музичний ритм.

2. Колоквіум – проводиться у формі відповідей на тестові завдання та співбесіди, що дозволяє виявити загальнокультурний та інтелектуальний рівень вступника, його знання в галузі обраної професії та суміжних з нею сфер творчості, обізнаність із питаннями теорії та практики режисури, вміння дати характеристику фаховій діяльності відомих режисерів. (Список літератури у Додатку №4).

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МИСТЕЦТВ ІМЕНІ І. П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО**

**СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 026 «СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО»
КАФЕДРА РЕЖИСУРИ ДРАМАТИЧНОГО ТЕАТРУ**

**ПРОГРАМА
фахових випробувань для абітурієнтів**

Режисура драматичного театру

До складання вступних випробувань допускаються особи, які мають документ про підготовку відповідно до спеціальності 026 «Сценічне мистецтво» за програмами вищих навчальних закладів I та II рівня акредитації, а також особи, які мають документ про повну загальну середню освіту.

Вважається за доцільне надання абітурієнтами режисерської експлікації п'єси (в письмовому або електронному вигляді) зі списку обов'язкової або рекомендованої літератури. З метою виявити рівень підготовки абітурієнтів та схильність до режисерського способу мислення.

Вступник складає такі вступні випробування:

Творчий конкурс

Перший етап — Спеціальність (письмово)

Письмова робота (режисерський аналіз п'єси за власним вибором з кількох запропонованих) – ставить за мету виявлення здатності вступника до аналітичного та образного мислення, його мистецького смаку, вміння письмово висловити своє бачення художньої суті твору. (Список літератури у Додатку №3).

Другий етап — Практична режисура

Режисерський етюд (за власним вибором) – має виявити здібності вступника щодо мислення пластичними образами, відчуття сценічного простору, уміння організувати матеріал між дією та протидією, використовуючи різноманітні засоби театру.

Окрім цього, екзаменаційна комісія може запропонувати додаткові завдання щодо перевірки здатності до організації сценічної дії.

Третій етап – Майстерність актора та колоквиум

1. Майстерність актора – включає виконання літературних творів, перевірку музично-ритмічних та пластичних здібностей.

Вступник повинен виконати напам'ять (за власним вибором):

- 1) байку;
- 2) вірш;
- 3) уривок з прози;
- 4) монолог з п'єси;

5) акторський етюд.

Тривалість кожного з номерів програми 2-3 хвилини.

Бажано включення до репертуару найкращих зразків сучасної та класичної вітчизняної і зарубіжної літератури.

Окрім цього, екзаменаційна комісія може запропонувати вправи на координацію рухів, увагу, музичний ритм.

2. Колоквіум – проводиться у формі відповідей на тестові завдання та співбесіди, що дозволяє виявити загальнокультурний та інтелектуальний рівень вступника, його знання у галузі обраної професії та суміжних з нею сфер творчості, обізнаність із питаннями теорії та практики режисури, вміння дати характеристику фаховій діяльності відомих режисерів. (Список літератури у Додатку №4).

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МИСТЕЦТВ ІМЕНІ І. П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО**

**СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 026 «СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО»
КАФЕДРА ТЕАТРОЗНАВСТВА**

**ПРОГРАМА
фахових випробувань для абітурієнтів**

Театрознавство

До складання вступних випробувань допускаються особи, які мають документ про підготовку відповідно до напрямку спеціальності 026 «Сценічне мистецтво» за програмами вищих навчальних закладів I та II рівня акредитації, а також особи, які мають документ про повну загальну середню освіту.

Вступник складає такі вступні випробування:

Творчий конкурс

Перша сесія — Спеціальність (письмово)

Письмова робота пишеться в присутності членів екзаменаційної комісії. Вона являє собою рецензію на виставу одного з драматичних театрів Харкова або аналіз п'єси відомого драматурга за вибором абітурієнта із запропонованих декількох варіантів. У роботі треба розкрити ідейно-тематичний зміст твору, розглянути особливості художньої форми. Вступник повинен також приділити увагу літературному стилю своєї рецензії. (Список літератури у Додатку №3).

Друга сесія — Спеціальність (усно)

Усний іспит з фаху є перевіркою ступеня обізнаності вступників із творчістю провідних діячів (драматургів, режисерів, акторів, театрознавців) вітчизняного та зарубіжного театрального мистецтва, діяльністю відомих театральних колективів. (Список літератури у Додатку №4).

Третя сесія — Колоквіум

Колоквіум проводиться у формі відповідей на тестові завдання і співбесіди, що дозволяє виявити загальний культурний рівень абітурієнта та його обізнаність із питаннями історії, теорії, сучасного стану театру, літератури та інших мистецтв. (Список літератури у Додатку №4).

ДОДАТОК № 1

Список рекомендованой літератури та навчальних посібників з курсу сольфеджіо:

1. Агажанов А. Двухголосные диктанты. – М., 1962.
2. Агажанов А. Курс сольфеджіо. Вып..1. – М.,1974; Вып..2. – М., 1976.
3. Алексеев Б. Гармоническое сольфеджіо. – М.: Музгиз, 1962.
4. Барська З. Гармонічне сольфеджіо на основі української музики: Хрестоматія. – Київ, 1997.
5. Блюм Д. Гармоническое сольфеджіо. – М., 1991.
6. Гнесина Е. Музыкальные диктанты. – М., 1958.
7. Долматов Н. Музыкальный диктант. – М., 1972.
8. Драгомиров П. Ученик сольфеджіо. – М.: Музгиз, 1962.
9. Калашник П. 210 озвученных музыкальных диктантов. Методические рекомендации по курсу сольфеджіо. – К., 1981.
10. Кириллова В., Попов В. Сольфеджіо. – М., 1986
11. Ладухин Н. Тысяча примеров музыкального диктанта. – М., 1981.
12. Ладухин Н.М. Одноголосное сольфеджіо. – М., 1983.
13. Ладухин Н.М. Двухголосное сольфеджіо в ключах «До». – М.: Музыка, 1966.
14. Леонова Е. Полифоническое сольфеджіо. – Л., 1990.
15. Мюллер Т. Двух и трехголосные диктанты. – М., 1978.
16. Островский А.Л., Соловьев С.Н., Шокин В.П. Сольфеджіо. Выпуск 1. – М., 1975.
17. Павлюченко С. Етюди для співу. – К., 1979.
18. Смаглій Г.А., Маловик Л.В. Основи теорії музики: Підручник для навч. закл. освіти, культури, мистецтва. – Х.: Факт, 2001.
19. Способин И. Сольфеджіо. Двухголосие. Трехголосие. – М., 1991.

ДОДАТОК № 2

Список рекомендованой литературы та навчальних посібників з курсу гармонії:

1. Абызова Е.Н. Гармония: Учебник. – М.: Музыка, 2001.
2. Алексеев Б. Задачи по гармонии. – М., 1976.
3. Аренский А. Сборник задач для практического изучения гармонии. – К., 1981.
4. Берков В.О. Пособие по гармоническому анализу. – М., 1962.
5. Берков В.О. Гармония. Изд. 2. – М., 1970.
6. Берков В.О., Степанов А.А. Задачи по гармонии. Изд. 2, доп. – М., 1973.
7. Григорьев С.С. Теоретический курс гармонии. – М., 1981.
8. Дубинин И.Н. Гармония. – В 2-х чч. – К., 1981, 1982.
9. Дубовский М., Евсеев С., Способин И., Соколов В. Учебник гармонии. Изд. 7. – М., 1986.
10. Зелинский В.Н. Курс гармонии в задачах. Изд. 2. – М., 1982.
11. Можжевелов Б. Мелодии для гармонизации. – Л., 1982.
12. Мюллер Т. Гармония. Изд. 3. – М., 1982.
13. Мясоедов А.Н. Учебник гармонии. – М., 1980.
14. Рогачев А.Г. Системный курс гармонии джаза: Теория и практика: Учебное пособие для муз. училищ и колледжей. – М.: Влада, 2000.
15. Степанов А. Гармония. – М., 1971.
16. Тюлин Ю.Н., Привано Н.Г. Образцы решения гармонических задач. – М., 1966.
17. Шульгин Д. Пособие по слуховому гармоническому анализу: Учебное пособие для муз. училищ и училищ искусств. – М.: Музыка, 1991.

ДОДАТОК № 3

Списки літератури для підготовки абітурієнтів до вступних випробувань за напрямом «Театральне мистецтво»

Список п'єс

Котляревський І. “Наталка-Полтавка”, “Москаль-чарівник”
Квітка-Основ'яненко Г. “Шельменко-денщик”, “Сватання на Гончарівці”
Кропивницький М. “Дай серцю волю – заведе в неволю”, “Глитай, або ж Павук”
Шевченко Т. “Назар Стодоля”
Старицький М. “Не судилося”, “За двома зайцями”
Карпенко-Карий І. “Безталанна”, “Мартин Боруля”, “Хазяїн”
Українка Л. “Лісова пісня”, “Камінний господар”
Франко І. “Украдене щастя”
Винниченко В. “Гріх”, “Чорна Пантера і Білий Медвідь”
Кочерга І. “Ярослав Мудрий”, “Свіччине весілля”
Куліш М. “97”, “Мина Мазайло”, “Патетична соната”
Микитенко І. “Диктатура”
Корнійчук О. “Платон Кречет”
Коломієць О. “Дикий Ангел”
Зарудний М. “Тил”
Фонвізін Д. “Недоросток”
Грибоедов О. “Лихо з розуму”
Пушкін О. “Борис Годунов”, “Маленькі трагедії”
Гоголь М. “Ревізор”, “Одруження”
Лермонтов М. “Маскарад”
Островський О. “Безприданниця”, “Гроза”
Толстой Л. “Живий труп”
Чехов А. “Чайка”, “Вишневий сад”
Горький М. “На дні”, “Міщани”
Маяковський В. “Містерія-Буф”
Булгаков М. “Кабала Святош”
Ердман М. “Самогубець”
Розов В. “Вічно живі”, “Гніздо глухаря”
Арбузов О. “Таня”, “Мій бідний Марат”
Вампілов О. “Минулим літом в Чулимську”, “Качине полювання”
Лопе де Вега “Овеча криниця”, “Собака на сні”
Шекспір В. “Гамлет”, “Ромео та Джульєта”, “Король Лір”
Мольєр Ж.-Б. “Тартюф”, “Міщанин-шляхтич”
Гольдоні К. “Господиня заїзду”
Шіллер Ф. “Розбійники”, “Підступність і кохання”
Шоу Б. “Пігмаліон”
Брехт Б. “Матінка Кураж та її діти”
Едуардо де Філіпо “Філумена Мортурано”

ДОДАТОК № 4

Списки літератури для підготовки абітурієнтів до вступних випробувань за напрямом «Театральне мистецтво»

КАФЕДРА МАЙСТЕРНОСТІ АКТОРА ДРАМИ

Список обов'язкової літератури

- Про мистецтво театру / Під ред. І.М.Чабаненка. – К.: Мистецтво, 1954.
Тобілевич С.І. Корифеї українського театру. Портрети. Спогади. – К.: Мистецтво, 1947.
Мар'яненко І.О. Минуле українського театру. – К.: Мистецтво, 1951.
Красильникова О.В. Історія українського театру ХХ сторіччя. – К.: Либідь, 1999.
Кузьмин А.И. У истоков русского театра. – М.: Просвещение, 1984
Фёдорова В.Ф. Русский театр XIX века. – М.: Знание, 1983.
Станиславский К.С. Моя жизнь в искусстве. – М.: Искусство, 1972.
Станиславский К.С. Этика. – М.: Искусство, 1981.
Чеботаревская Т.А. Путешествие по театральной программке. – М.: Просвещение, 1975

Список рекомендованої літератури

- Дідро Д. Парадокс про актора. – К.: Мистецтво, 1966.
Бобошко Ю.М. Лесь Курбас – режисер. – К.: Мистецтво, 1987.
Горбенко А.Г. Харківський театр ім. Т.Г.Шевченка. – К.: Мистецтво, 1979.
Станиславский К.С. Работа актёра над собой. – М.: Искусство, 1985.
Кристи Г.В. Воспитание актёра школы Станиславского. – М.: Искусство, 1968.
Захава Б.Е. Мастерство актёра и режиссёра. – М.: Просвещение, 1973.

КАФЕДРА МАЙСТЕРНОСТІ АКТОРА ТА РЕЖИСУРИ ТЕАТРУ АНІМАЦІЇ

Акторське мистецтво театру ляльок

Список обов'язкової літератури

- Смирнова Н.И. И оживают куклы. – М.: Искусство, 1982.
Королёв М.М. Искусство театра кукол. – Л.: Искусство, 1973.
Образцов С.В. Моя профессия. – М.: Искусство, 1981.
Сперанский Е.В. Актёр театра кукол. – М.: ВТО, 1965.
Голдовский Б.П., Смелянская С.А. Театр кукол Украины. – Сан-Франциско: International Press, 1998.
Про мистецтво театру / Під ред. І.М.Чабаненка. – К.: Мистецтво, 1954.
Тобілевич С.І. Корифеї українського театру. Портрети. Спогади. – К.: Мистецтво, 1947.
Мар'яненко І.О. Минуле українського театру. – К.: Мистецтво, 1951.
Красильникова О.В. Історія українського театру ХХ сторіччя. – К.: Либідь, 1999.
Кузьмин А.И. У истоков русского театра. – М.: Просвещение, 1984

Фёдорова В.Ф. Русский театр XIX века. – М.: Знание, 1983.
Станиславский К.С. Моя жизнь в искусстве. – М.: Искусство, 1972.
Станиславский К.С. Этика. – М.: Искусство, 1981.
Чеботаревская Т.А. Путешествие по театральной программке. – М.: Просвещение, 1975.

Список рекомендованої літератури

Смирнова Н.И. Искусство играющих кукол. – М.: Искусство, 1983.
Симонович-Ефимова Н.Я. Записки петрушечника и статьи о театре кукол. – Л.: Искусство, 1980.
Сперанский Е.В. Повесть о странном жанре. – М.: ВТО, 1971.
Е.С.Деммени. Призвание – кукольник. Сборник. / Сост. Н.В. Охочинский. – Л.: Искусство, 1984.
Дідро Д. Парадокс про актора. – К.: Мистецтво, 1966.
Бобошко Ю.М. Лесь Курбас – режисер. – К.: Мистецтво, 1987.
Горбенко А.Г. Харківський театр ім. Т.Г.Шевченка. – К.: Мистецтво, 1979.
Станиславский К.С. Работа актёра над собой. – М.: Искусство, 1985.
Смирнова Н.И. Искусство играющих кукол. – М.: Искусство, 1983.

Режисура театру ляльок

Список обов'язкової літератури

Смирнова Н.И. И оживают куклы. – М.: Искусство, 1982.
Королёв М.М. Искусство театра кукол. – Л.: Искусство, 1973.
Образцов С.В. Моя профессия. – М.: Искусство, 1981.
Сперанский Е.В. Актёр театра кукол. – М.: ВТО, 1965.
Голдовский Б.П., Смелянская С.А. Театр кукол Украины. – Сан-Франциско: International Press, 1998.
Про мистецтво театру / Під ред. І.М.Чабаненка. – К.: Мистецтво, 1954.
Тобілевич С.І. Корифеї українського театру. Портрети. Спогади. – К.: Мистецтво, 1947.
Мар'яненко І.О. Минуле українського театру. – К.: Мистецтво, 1951.
Красильникова О.В. Історія українського театру ХХ сторіччя. – К.: Либідь, 1999.
Кузьмин А.И. У истоков русского театра. – М.: Просвещение, 1984
Фёдорова В.Ф. Русский театр XIX века. – М.: Знание, 1983.
Станиславский К.С. Моя жизнь в искусстве. – М.: Искусство, 1972.
Станиславский К.С. Этика. – М.: Искусство, 1981.
Чеботаревская Т.А. Путешествие по театральной программке. – М.: Просвещение, 1975.

Список рекомендованої літератури

Смирнова Н.И. Искусство играющих кукол. – М.: Искусство, 1983.
Симонович-Ефимова Н.Я. Записки петрушечника и статьи о театре кукол. – Л.: Искусство, 1980.
Сперанский Е.В. Повесть о странном жанре. – М.: ВТО, 1971.
Е.С.Деммени. Призвание – кукольник. Сборник. / Сост. Н.В. Охочинский. – Л.: Искусство, 1984.
Дідро Д. Парадокс про актора. – К.: Мистецтво, 1966.

Бобошко Ю.М. Лесь Курбас – режисер. – К.: Мистецтво, 1987.
Горбенко А.Г. Харківський театр ім. Т.Г.Шевченка. – К.: Мистецтво, 1979.
Станиславський К.С. Работа актёра над собой. – М.: Искусство, 1985.

КАФЕДРА РЕЖИСУРИ ДРАМАТИЧНОГО ТЕАТРУ

Список обов'язкової літератури

Про мистецтво театру / Під ред. І.М.Чабаненка. – К.: Мистецтво, 1954.
Тобілевич С.І. Корифеї українського театру. Портрети. Спогади. – К.: Мистецтво, 1947.
Мар'яненко І.О. Минуле українського театру. – К.: Мистецтво, 1951.
Красильникова О.В. Історія українського театру ХХ сторіччя. – К.: Либідь, 1999.
Кузьмин А.И. У истоков русского театра. – М.: Просвещение, 1984
Фёдорова В.Ф. Русский театр XIX века. – М.: Знание, 1983.
Станиславський К.С. Моя жизнь в искусстве. – М.: Искусство, 1972.
Станиславський К.С. Этика. – М.: Искусство, 1981.
Товстоногов Г.А. Зеркало сцены. Т. 1. – Л.: Искусство, 1984.
Кнебель М. И. «О действенном анализе пьесы и роли»
Эфрос А.В. «Репетиция – любовь моя»
Брук Питер «Пустое пространство»
Бояджиєв Г.Н. От Софокла до Брехта за сорок театральних вечеров. – М.: Просвещение, 1988.

Список рекомендованої літератури

Дідро Д. Парадокс про актора. – К.: Мистецтво, 1966.
Бобошко Ю.М. Лесь Курбас – режисер. – К.: Мистецтво, 1987.
Горбенко А.Г. Харківський театр ім. Т.Г.Шевченка. – К.: Мистецтво, 1979.
Станиславський К.С. Работа актёра над собой. – М.: Искусство, 1985.
Кристи Г.В. Воспитание актёра школы Станиславского. – М.: Искусство, 1968.
Захава Б.Е. Мастерство актёра и режисёра. – М.: Просвещение, 1973.

КАФЕДРА ТЕАТРОЗНАВСТВА

Список обов'язкової літератури

Про мистецтво театру / Під ред. І.М.Чабаненка. – К.: Мистецтво, 1954.
Кисіль О.І. Український театр. – К.: Мистецтво, 1968.
Тобілевич С.І. Корифеї українського театру. Портрети. Спогади. – К.: Мистецтво, 1947.
Мар'яненко І.О. Минуле українського театру. – К.: Мистецтво, 1951.
Красильникова О.В. Історія українського театру ХХ сторіччя. – К.: Либідь, 1999.
Бобошко Ю.М. Лесь Курбас – режисер. – К.: Мистецтво, 1987.
Горбенко А.Г. Харківський театр ім. Т.Г.Шевченка. – К.: Мистецтво, 1979.
Франківці. – К.: Мистецтво, 1972.
Заньківчани. – К.: Мистецтво, 1972.

- Кузьмин А.И. У истоков русского театра. – М.: Просвещение, 1984
Фёдорова В.Ф. Русский театр XIX века. – М.: Знание, 1983.
Станиславский К.С. Моя жизнь в искусстве. – М.: Искусство, 1972.
Чеботаревская Т.А. Путешествие по театральной программке. – М.: Просвещение, 1975
Бояджиев Г.Н. От Софокла до Брехта за сорок театральных вечеров. – М.: Просвещение, 1988.
Бентли Э. Жизнь драмы. – М., 1978.
Смирнова Н.И. И оживают куклы. – М.: Искусство, 1982.

Список рекомендованої літератури

- Дідро Д. Парадокс про актора. – К.: Мистецтво, 1966.
Український драматичний театр. В 2 тт. – К.: Наукова думка, 1959 – 1967.
Данилов С.С. Очерки из истории русского драматического театра. – М.-Л.: Искусство, 1948.
Каллистов Д.П. Античный театр. – Л.: Искусство, 1970.
Бояджиев Г.Н. Вечно прекрасный театр эпохи Возрождения. – Л.: Искусство, 1973.
Смолина К.А. 100 великих театров мира. – М. : Вече, 2001.
Пивоварова Н.С. История русского драматического театра от его истоков до конца XX века. – М. : Гитис, 2005.
100 великих режиссеров / Авт.-сост. Мусский И.А. – М. : Вече, 2004.
Бальме К. Вступ до театрознавства. – Львів : ВНТЛ-Класика, 2008.
Єрмакова Н. Березільська культура: Історія, досвід. – К. : Фенікс, 2012.

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ ІМЕНІ І.П.КОТЛЯРЕВСЬКОГО

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО» КАФЕДРИ ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ТА ЗАРУБІЖНОЇ МУЗИКИ, ТЕОРІЇ МУЗИКИ ТА ІНТЕРПРЕТОЛОГІЇ ТА АНАЛІЗУ МУЗИКИ

ПРОГРАМА

фахових випробувань до вступу на ступінь освіти «Магістр»

Вступні випробування з фахових дисциплін складаються з наступних іспитів:

Фах та колоквиум

1. Іспит з фаху складається з захисту атестаційної роботи, яка повинна відповідати вимогам, що пред'являються до наукових робіт кваліфікаційного рівня „магістр” ВАК України.
2. Об'єм основного тексту наданого наукового дослідження складає від 2 аркушів. Робота оформлюється на аркушах формату А4 (210 x 297 мм) через 1,5 інтервали з розрахунку не більше 40 рядків на сторінці (висота знаків не менше 1,8 мм). Розміри полів: верхнє та нижнє – 20 мм, ліве – 30 мм, праве – 15 мм.
3. Атестаційна робота виконується комп'ютерним способом відповідно до стандарту на виконання документів.
4. Ілюстративний матеріал для захисту атестаційної роботи може бути виконаний у вигляді малюнків та таблиць згідно з встановленими вимогами до їх виконання, а також подаватися за допомогою світло-проекційних та комп'ютерних засобів. Ілюстративний матеріал повинен відображувати зміст дослідження (його мету роботи та одержані результати).
5. Атестаційна робота складається із вступу, основної частини з кількох розділів (звичайно 2-3). Висновків, Списку використаної літератури. Робота може також містити Додатки.
6. Вступна частина містить такі структурні елементи: титульний аркуш, Зміст, Вступ. Вона може також містити Перелік умовних позначень, символів, скорочень і термінів тощо.
7. Реферат обсягом 0,5 д.а. та усна доповідь (до 10 хвилин) має відображати інформацію, подану в атестаційній роботі, у такій послідовності:
 - актуальність обраної тематики, її специфіка;
 - об'єкт, мета та завдання роботи;
 - предмет, матеріал дослідження;
 - методи дослідження;
 - результати роботи та їх новизна;
 - практична значущість роботи, рекомендації щодо використання її результатів, пропозиції про можливі напрямки розвитку, продовження виконаних досліджень;
 - відомості про обсяг роботи, кількість ілюстрацій, таблиць, додатків і бібліографічних найменувань за переліком посилань;
 - за необхідністю – перелік із 5 - 15 ключових слів (словосполучень), що є найістотнішими для розкриття суті роботи, які друкуються прописними літерами у називному відмінку, у рядок, через кому.

8. Зміст, який подається на окремому і наступному після титульного аркуші, має включати: вступ; найменування всіх розділів, підрозділів, пунктів (підпунктів, якщо вони мають заголовки) основної частини роботи; висновки; список літератури; найменування додатків із зазначенням сторінок цих матеріалів.

9. Перелік умовних позначень за його наявності подається після змісту з нового аркуша і включає пояснення всіх застосованих у роботі мало поширених умовних позначень, символів, скорочень і термінів.

10. У вступі, який розміщується з нової сторінки, викладається:

- актуальність роботи;
- мета та завдання роботи;
- предмет, об'єкт, матеріал дослідження;
- методи дослідження;
- результати роботи та їх новизна;
- практична значущість роботи, рекомендації щодо використання її результатів, пропозиції про можливі напрямки розвитку, продовження виконаних досліджень;
- відомості про обсяг роботи, кількість ілюстрацій, таблиць, додатків і бібліографічних найменувань за переліком посилань;
- за необхідністю – перелік із 5 - 15 ключових слів (словосполучень), що є найістотнішими для розкриття суті роботи, які друкуються прописними літерами у називному відмінку, у рядок, через кому.

11. В основній частині роботи необхідно викласти відомості про предмет (об'єкт) дослідження, які необхідні та достатні для розкриття суті даної роботи.

Основна частина, як правило, має 2-3 розділи (можна і більше), які містять:

- оцінку сучасного стану проблеми на основі аналізу вітчизняної і зарубіжної наукової літератури та пошуку із зазначенням практично вирішених задач, існуючих проблем, провідних теорій та поглядів вчених, обрану наукову галузь, концепції яких представляють світові тенденції розв'язання поставлених задач;
- обґрунтування і вибір теоретичних та практичних методів дослідження для розв'язання поставлених задач;
- розробку методики дослідження, аналіз її специфіки та новизни;
- викладення власного теоретичного доробку, що з'явився у процесі дослідження обраної теми;
- певний аналіз конкретного музичного матеріалу, який тим чи іншим чином має підтвердити основні положення викладеного власного доробку;
- аналіз основних отриманих результатів з точки зору достовірності, наукової та практичної цінності.

12. Висновки розміщують на окремому аркуші. У Висновках дається оцінка отриманих результатів та пропозиції щодо їх використання. Текст висновків можна розділити на підпункти.

13. На підставі отриманих висновків у роботі можуть даватися рекомендації. Рекомендації розміщують з нової сторінки. Вони визначають необхідні, на думку автора, подальші дослідження проблеми; містять пропозиції щодо ефективного використання результатів дослідження.

14. З нового аркуша наводиться список літератури, що викладається відповідно до НОВИХ стандартів з бібліотечної та видавничої справ.

15. До Додатків можна включити:

- нотний матеріал;
- аудіо-, відео-, CD-записи виконання музичних творів;
- додаткові ілюстрації або таблиці;
- матеріали, які через великий обсяг або форму подання не можна включити до основної частини;
- фотографії, бібліографічні матеріали, описи тощо.

2. Правила оформлення атестаційної роботи

2.1. Окремі слова та формули, які вписуються до друкованого тексту, мають бути чорного кольору і близької до основного тексту густини. Власні імена наводяться мовою оригіналу (при першому згадуванні - обов'язково).

2.2. Структурні елементи "ЗМІСТ", "ВИСНОВКИ", "ДОДАТКИ", "ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ" - не нумерують, а їх найменування є заголовками структурних елементів.

2.3. Розділи і підрозділи мають заголовки. Пункти і підпункти можуть мати заголовки.

2.4. Заголовки структурних елементів і розділів необхідно розміщувати на середині рядка і друкувати прописними літерами без крапки в кінці. Заголовки підрозділів, пунктів і підпунктів необхідно починати з абзацу (5 знаків). Відстань між заголовком і наступним або попереднім текстом має бути не менше двох рядків. Не можна розміщувати заголовок у нижній частині сторінки, якщо після нього залишається тільки один рядок тексту.

2.5. Розділи нумеруються римськими цифрами. Підрозділи, пункти та підпункти нумеруються арабськими цифрами. Номер підрозділу складається з номера розділу та порядкового номера підрозділу, розділених крапкою, наприклад: 1.1, 1.2 і т.д. Номер пункту складається з номера розділу, номера підрозділу (якщо він є) і порядкового номера пункту, розділених крапками і т.п.

2.6. Сторінки роботи нумеруються арабськими цифрами у правому нижньому кутку сторінок із збереженням наскрізної нумерації всього тексту. Титульний аркуш також включається до нумерації, але номер сторінки не ставлять.

2.7. Ілюстрації (малюнки, нотні фрагменти) і таблиці необхідно розміщувати безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються вперше, або на наступному аркуші. На всі ілюстрації в роботі мають бути посилання. На всі запозичені ілюстрації також мають бути посилання. Всі ілюстрації, які виносяться на захист, необхідно навести в основній частині атестаційної роботи або у додатках.

2.8. Ілюстрації нумеруються арабськими цифрами в межах розділу та скорочено називаються «табл.» (таблиця), «прикл.» (приклад) і т.п. Номер ілюстрації разом з його назвою (у разі необхідності) розміщується під ілюстрацією.

2.9. Додатки потрібно розміщувати у порядку приведення посилань на них у тексті. Кожний додаток має починатися з нової сторінки. Додатки позначають посередині рядка прописними літерами (А, Б, В, ...). Наприклад: "Додаток А". Далі, симетрично до тексту, друкується заголовок Додатка. Додатки мають спільну з рештою роботи наскрізну нумерацію сторінок.

2.10. У разі необхідності текст додатка можна поділити на розділи, підрозділи і пункти, як зазначено в п. 4.7 (наприклад: Г.4.1.3 - пункт 4.1.3 Додатка Г).

Ілюстрації, таблиці, формули і рівняння необхідно нумерувати в межах кожного Додатка (наприклад: рисунок Е.3, таблиця А.1, (Б.2) - друга формула Додатка Б і т.п.).

2.11. Якщо додаток є документом, який має самостійне значення і оформляється відповідно до вимог, що пред'являються до документа даного виду, то перед його копією вкладають аркуш, на якому посередині друкують: "ДОДАТОК *(літера)* та його найменування. Сторінки копії документа нумерують, продовжуючи наскрізну нумерацію сторінок звіту, незважаючи на власну нумерацію сторінок документа.

Атестаційна комісія розглядає також документи про участь у науково-творчих студентських конференціях (програмки с прізвищем та темою доповіді), конкурсах з наукових питань, наукові публікації (тези, статті) і проводить співбесіду за змістом наданої кваліфікаційної роботи.

3. Вимоги до співбесіди за змістом наданої кваліфікаційної роботи.

3.1 Надання аналізу задіяної в дослідженні наукової літератури.

3.2 Обґрунтування обраної теми дослідження.

3.3 Розкриття перспектив майбутнього дослідження магістерського рівня.

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П.КОТЛЯРЕВСЬКОГО**

**СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»
КАФЕДРА КОМПОЗИЦІЇ ТА ІНСТРУМЕНТУВАННЯ**

ПРОГРАМА

фахових випробувань до вступу на ступінь освіти «Магістр»

Вступні випробування з фахових дисциплін складаються з наступних іспитів:

Фах та колоквіум

1) Іспит з фаху «композиція»

абітурієнт повинен представити:

- 1) твір крупної форми (згідно програми IV курсу композиторського відділення);
- 2) самостійно написаний твір вільної форми, який може засвідчити здатність абітурієнта до пошуку самобутніх засобів музичної виразності.

2) Колоквіум_проводиться у формі співбесіди, яка виявляє певний рівень знань у музичному мистецтві; орієнтацію в суміжних видах мистецтва; виявляє аналітичні здібності абітурієнта, розуміння проблем розвитку сучасної музикальної культури. Обов'язковий захист атестаційної роботи має на меті довести здатність студента до науково-дослідницької діяльності. В роботі мають досліджуватися проблеми, пов'язані з питаннями виконавського мистецтва (вимоги до змісту атестаційної роботи ступеня «Магістр» – Додаток №1).

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П.КОТЛЯРЕВСЬКОГО
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»
КАФЕДРА СПЕЦІАЛЬНОГО ФОРТЕПІАНО**

ПРОГРАМА

фахових випробувань до вступу на ступінь освіти «Магістр»

Вступні випробування з фахових дисциплін складаються з наступних іспитів:

Фах та колоквіум:

1) Фах – виконання напам'ять сольної програми, що включає в себе декілька творів значної складності різних епох та стилів, загальною тривалістю 50 хв.

Екзаменаційна комісія враховує комплекс професійних даних абітурієнта:

- 1) вміння створювати органічну музичну форму, передавати жанрові та стилістичні особливості виконуваних творів, змістовність гри;
- 2) належне володіння техніко-виконавською майстерністю;
- 3) художньо-інтерпретаційні задатки;
- 4) виконавська індивідуальність, артистичність.

2) Колоквіум проводиться у формі співбесіди, яка виявляє певний рівень знань у музичному мистецтві; орієнтацію в суміжних видах мистецтва; виявляє аналітичні здібності абітурієнта, розуміння проблем розвитку сучасної музикальної культури. Обов'язковий захист атестаційної роботи має на меті довести здатність абітурієнта до науково-дослідницької роботи. В роботі мають досліджуватися проблеми, пов'язані з питаннями виконавського мистецтва (вимоги до змісту атестаційної роботи ступеня «магістр» – Додаток №1).

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П.КОТЛЯРЕВСЬКОГО**

**СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»
КАФЕДРА ОРКЕСТРОВИХ СТРУННИХ ІНСТРУМЕНТІВ**

ПРОГРАМА

фахових випробувань до вступу на ступінь освіти «Магістр»

Вступні випробування з фахових дисциплін складаються з наступних іспитів:

Фах та колоквиум:

1) Фах (виконання сольної програми напам'ять):

- 1) поліфонічний твір соло (цілком або частково);
- 2) перша або друга та третя частини твору крупної форми (концерту);
- 3) дві різнохарактерні п'єси (одна з яких є бажано віртуозною, а друга – твором українського автора).
- 4) соната або циклічний твір (повністю, або частково).

Екзаменаційна комісія враховує комплекс професійних даних абітурієнта:

- глибоке відчуття художнього змісту, музичної форми, жанрових та стилістичних особливостей виконаних творів;
 - належне володіння техніко-виконавською майстерністю;
- художньо-інтерпретаційні задатки;
- виконавська індивідуальність, артистичність.

Орієнтовний список творів:

СКРИПКА

Варіанти програм:

1. Й.С.Бах - Соната C-dur
А.Хачатурян – Концерт
Й.Брамс – Соната для скрипки та фортепіано № 2
П.Сарасате – «Цапатеадо»
М.Скорик – «Іспанський танок»
2. М.Регер – Соната для скрипки соло
Я.Сібеліус – Концерт
А.Шнітке – Соната для скрипки та фортепіано
Г.Венявський – Полонез D-dur
Д.Клебанов – «Жартівлива»
3. Й.С.бах – Партита – d-moll (Чакона)
П.Чайковський – Концерт
А.Бабаджян – Соната для скрипки та фортепіано
К.Сен-Санс – Інтродукція та рондо-капричіозо
А.Штогаренко – Інтермецо

4. Й.С.Бах – Соната a-moll (Анданте та Алегро)
Л.Бетховен – Концерт
Дж.Тартіні – Соната для скрипки та фортепіано «Покинута Дідона»
А. В'єтан – Рондино
Л.Шукайло – Інтермецо

5. Е.Ізаї – Соната для скрипки соло
Й.Брамс – Концерт
П.Хіндеміт – Соната для скрипки та фортепіано
А.Баццині – Рондо ельфів
Б.Лятошинський – Мелодія

6. Й.С.Бах – Партита h-moll
Д.Шостакович – Концерт №1
Б.Лятошинський – соната для скрипки та фортепіано
П.Чайковський – Скерцо
Ю.Мейтус - Алегро

АЛЬТ

Варіанти програм:

1. М.Регер – Сюїта
Б.Барток – концерт
І.Ковач – Романс
М.Римський-Корсаков – «Пляска скоморохів»
С.Прокоф'єв – Сцена з балету «Ромео та Джульєта»

2. Й.С.Бах – Сюїта № 4 (Сарабанда, Буре, Жига)
У.Уолтон – Концерт
Й.Брамс – Соната f-moll (1,2 частини)
М.Скорик – Речитатив
С.Прокоф'єв – сцена з балету «Ромео та Джульєта» - «Меркуціо»

3. П.Хіндеміт – Соната для альту соло
О. Глазунов – Концерт для саксофону (перекладення для альту Сафонова)
Д.Мійо – Соната для альту та ф-но на теми композиторів XVII ст.)
Ю.Іщенко – «Гуцульська пісня» (перекладення для альту та ф-но С.Кочаряна)
О.Дюбюк - Тарантела

4. Й.С.Бах – Хроматична фантазія (перекладення для альту З.Кодаї)
Д.Мійо – Концерт
А.Онегер – Соната для альту та фортепіано
В.Борисов – Романс (перекладення для альту та фортепіано С.Кочаряна)
В.Борисовський – Сіцилійська тарантела «Вулкан»

5. Й.С.Бах – Сюїта №1 (Алеманда, Куранта)
Ю.Конюс – Концерт
Ф. Шуберт соната «Арпеджіоне» (перекладення для альту та фортепіано)
М.Кармінський – «Єврейська молитва» (перекладення для альту та фортепіано С.Кочаряна)
С.Рахмаїнов – «Танок циганок»

ВІОЛОНЧЕЛЬ

Рекомендований список творів:

Поліфонічні твори:

Й.С.Бах – Сюїти для віолончелі соло (№1-6)
З.Кодай – Соната для віолончелі соло
М.Регер – Сюїти для віолончелі соло (№1-3)
Б.Тіщенко – Сонати для віолончелі соло (№1,2)
П.Хіндеміт – Соната для віолончелі соло

Твори крупної форми:

С.Барбер – Концерт
Б.Бріттен – Концер-симфонія
Й.Гайдн – Концерти C- dur (великий), D-dur
А. Дворжак – Концерт
О.Зноско-Боровський – Концерт
А.Онеггер – Концерт
М.Скорик - Концерт
С.Прокоф'єв – Концерт
У.Уолтон – Концерт
П.Хіндеміт - Концерт
Б.Чайковський – Концерт
П. Чайковський – Варіації на тему рококо

Сонати або циклічні твори:

Сонати наступних авторів: Боккеріні, Валентіні, Франкер, Барбер, Бріттен,
Брамс (e-moll, F-dur), Дебюссі, Прокоф'єв, Шостакович, Іщенко, Штогаренко, Шнітке
М.Цинцадзе – п'ять п'єс, 24 прелюдії
Р.Шуман – фантастичні п'єси, 5 п'єс у народному стилі
М.Де Фал'я - Іспанська народна сюїта
А.Шнітке – Сюїта в старовинному стилі
І.Стравінський – Італійська сюїта

Твори малої форми:

Б.Асаф'єв – Соло з балету «Бахчисарайський фонтан»
Б.Барток – Рапсодія №1
Б.Мартіну – Варіації на тему Россіні
Варіації на словацьку тему
Д.Попер – «Танок ельфів», «Охота», «Серенада», Концертний полонез, Угорська рапсодія.
М.Растропович – Гумореска
В.Шапорін – Скерцо
Р.Шуман – Адажіо та Алєгро

Твори українських композиторів:

С.Борткевич- Романс, Елегія
В.Барвінський – Колискова
О.Зноско-боровський – Дві п'єси
В.Іщенко – Рапсодія,
Є.Станкович – Соната №3,
В.Сільвестров – Медитація для віолончелі та 2 там-тамів

КОНТРАБАС

Концерти:

Дж.Ботезіні – Концерти h-moll, fis-moll, A-dur
С.Кусевицький, Е.Тубін, Г.Конюс, Ф.Фонтек, А.Ешпай,
Н.Ротто – Концертний дивертисмент

Сонати та Сюїти:

Ю.Левітін – Соната для контрабаса соло
Г.Фріба – Сюїта
А.Мішек – Сонати №1,2
І.Шпрегер – Сонати D-dur, h moll
П.Хіндеміт – Соната a-moll
Е.Аарне – Соната
М.Вайнберг – соната для контрабаса соло

П'єси:

Р.Глієр – Інтермеццо та Тарантела
Скерцо та Прелюдія
Дж.Ботезіні – Тарантела, Елегія, Прелюдія
Г.Ласка – «Безперервний рух»

2) **Колоквіум** проводиться у формі співбесіди, яка виявляє певний рівень знань у музичному мистецтві; орієнтацію в суміжних видах мистецтва; виявляє аналітичні здібності абітурієнта, розуміння проблем розвитку сучасної музикальної культури.

Екзаменаційна комісія прослуховує у виконанні абітурієнта: два етюд; триоктавну або чотириоктавну гаму, 3-5 видів подвійних нот, перевіряє навички читання з листа.

Обов'язковий захист атестаційної роботи має на меті довести здатність абітурієнта до науково-дослідницької діяльності. В роботі мають досліджуватися проблеми, пов'язані з питаннями виконавського мистецтва (вимоги до змісту атестаційної роботи ступеня «магістр» – Додаток №1).

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П.КОТЛЯРЕВСЬКОГО**

**СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»
КАФЕДРА ОРКЕСТРОВИХ ДУХОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ І ОПЕРНО -
СИМФОНІЧНОГО ДИРИГУВАННЯ**

ПРОГРАМА

фахових випробувань до вступу на ступінь освіти «Магістр»

Вступні випробування з фахових дисциплін складаються з наступних іспитів:

Фах та колоквиум:

1) Фах (виконання сольної програми напам'ять) :

- 1) поліфонічного твору соло (цілком або частково);
- 2) першої або другої її третьої частини твору крупної форми (концерту);
- 3) різнохарактерних п'єс (одна з яких є бажано віртуозною, а друга - твором українського автора);
- 4) сонати або циклічного твору (повністю, або частково).

Екзаменаційна комісія враховує комплекс професійних даних абітурієнта:

- глибоке відчуття художнього змісту, музичної форми, жанрових і стилістичних особливостей виконаних творів;
- належне володіння техніко-виконавською майстерністю;
- художньо-інтерпретаційні задатки;
- виконавська індивідуальність, артистичність.

Орієнтовний список творів:

ДУХОВІ ІНСТРУМЕНТИ

(флейта, гобой, кларнет, фагот, саксофон, валторна, труба, тромбон, туба)

- 1) твір крупної форми (I або II-III частини концерту, сонати, тощо);
- 2) дві різнохарактерні п'єси.

ФЛЕЙТА

1. Моцарт В.А. Концерт D-dur, G-dur	7. Глюк К. Мелодія
2. Стаміц К. Концерт G-dur	8. Боккеріні А. Менует
3. Кванц Й. Концерт G-dur	9. Дебюссі К. Сиринкс
4. Бах Й.С. Соната №1	10. Чайковський П. Мелодія
5. Гендель Г. Соната №2	11. Колодуб Ж. Ноктюри
6. Фінгер Б. Соната F-dur	12. Сен-Санс К. Романс

ГОБОЙ

1. Альбіноні Т. Концерти B-dur, D-dur	10. Василенко С. Альба («Пісня на світанку»)
2. Бах-Марчелло Концерт c-moll	11. Дранішнікова М. Поема
3. Белліні В. Концерт	12. Золотухін В. Сільські вечорниці
4. Вівальді А. Концерти C-dur, a- moll	13. Колодуб Л. Українські витинанки

5. Гідаш Ф. Концерт D-dur, ч.І або II-III	14. Кніппер Л. 12 етюдів
6. Зноско-Боровський А. Концерт, ч.І або II-III	15. Лисенко М. Романс
7. Левітін Ю. Концерт, ч.І або II-III	16. Лятошинський Б. Мелодія
8. Римський-Корсаков М. Варіації для гобоя .	17. Танєєв С. Інтродукція скерцо
9. Сен-Санс К. Соната, ч. II-III	18. Чайковський П. Мелодія

КЛАРНЕТ

1. Моцарт В.А. Концерт A-Ddur	11. Гедіке А.Етюд
2. Вебер К.М. Концерти №1, №2; Концертино	12. Андре-Блох Деннеріана
3. Шпор Л. Концерти №1, №2, №3	13. Боца Е. Кларибель
4. Круссель Б. Концерт f-moll	14. Мострас К. Етюд на тему М.Р.Корсакова
5. Крамарж Ф. Концерт Es-dur	15. Моцарт В. Адажіо з квінтету
6. Стаміц К. Концерт B-Dur	16. Вебер К.М. Адажіо з квінтету
7. Курпінський К. Концерт B-dur	17. Танєєв С. Канцона
8. Манн І. Концерт	18. Шукайло Л. Чотири мініатюри
9. Василенко С. Концерт	19. Станкович Є. Соната для кларнета соло
10. Колодуб Л. Концерт	20. Носов В. Гуцульський триптих

ФАГОТ

1. Вівальді А. Концерти d-moll, e-moll, C-dur, G- dur	7. Бетховен Л. Контраданс
2. Моцарт В.А. Концерт B-dur	8. Лятошинський Б. Народна пісня
3. Моцарт В.А. Концертне рондо	9. Лятошинський Б. Мелодія
4. Вебер К.М. Концерт F-dur	10. Купревич В. Рондо. Andante
5. Сен-Санс К. Соната	11. Коломієць А. Скерцо
6. Бах Й.С. Арія.	12. Домінчен. К. Скерцо

САКСОФОН

1. Прісс Л. Концерт для саксофона з оркестром	8. Tomasi H. Ballade pour saxophone alto et orchestre
2. Флярковський А. Концерт для саксофона з оркестром	9. Діпол Р. Баллада, в обр. А.Осейчука
3. Соге А. Буколічна сонатина для саксофона-альта и фортепіано	10. Мендельсон Ф. Пісня без слів, перекладання В.Іванова
4. Іщенко Ю. Соната для саксофона-альта і фортепіано	11. Фурманов В. Натхнення
5. Ешпай А. Концерт для саксофона-сопрано з оркестром	12. Вайль К. Говори шепотом, в обр. А.Осейчука
6. Дебюссі К. Рапсодія для оркестру і саксофона-альта. Перекладення для саксофона і фортепіано	13. Жолі Д. Арія та танок
7. Genzmer H. Sonatine fur Alt-Saxophon in Es und Klavier	14. Дюка П. Циганці

ВАЛТОРНА

1. Моцарт В.А. Концерти №1, №3	7. Глієр Р. Ноктюрн
2. Керубіні Л. Соната	8. Лятошинський Б. Мелодія
3. Вебер К.М. Концертино	9. Глазунов О. Мрії
4. Глієр Р. Концерт	10. Цицалюк Г. Елегія

5. Гайдн Й. Концерти №1, №2
6. Зверев В. Соната

11. Скрябін О. Романс
12. Шуберт Ф. Адажіо і алегро

ТРУБА

1. Александров Ю. Сонатіна, Арія, Токата
2. Василенко С. Концерт
3. Гайдн Й. Концерт
4. Гедіке О. Концерт
5. Гюбо Ж. Соната

6. Депре Ф. Концертіно
7. Крюков В. Концерт-поема
8. Пахмутова О. Концерт
9. Руфф Д. Сонатіна
10. Раков М. Сюїта

ТРОМБОН

1. Вагензейль Г. Концерт
2. Колодуб Л. Концерт
3. Римський–Корсаков М. Концерт
4. Рейхе А. Концерти №1, №2
5. Іванов В. Поема
6. Телеман Г. Соната

7. Бах Й.С. Аріозо
8. Рахманінов С. Прелюдія, Романс
9. Барра А. Анданте і Алегро
10. Гендель Г. Лярго
11. Кореллі А. Сарабанда
12. Шостакович Д. Дві п'єси

ТУБА

1. Блажевич В. Концерт
2. Генделев Д. Драматичне концертіно
3. Лебедєв А. Концерт
4. Раков М. Сонатіна
5. Лінк Й. Сонатіна
6. Зверев В. Концертіно

7. Пак М. 2 п'єси
8. Томазі Г. Монолог
9. Крейн М. Етюд
10. Мартеллі Г. Діалог
11. Генделев Д. 2 п'єси у народному стилі
12. Дмитрієв Г. Балада

УДАРНІ ІНСТРУМЕНТИ:

КСИЛОФОН

- 1) твір крупної форми (I або II-III частини концерту, сонати, тощо);
- 2) п'єса.

1. Моцарт В.А. Концертне рондо	6. Римський-Корсаков М. Політ шмеля
2. Вівальді А. Концерти для скрипки A-dur, G-dur, a-moll	7. Бьом Г. «Вечное движение»
3. Бах Й.С. Концерти для скрипки a-moll, E-Dur	8. Мендельсон-Бартольдї Ф. Концерт для скрипки
4. Россіні Дж. Неаполітанська тарантела	9. Палієв Д. Концертний етюд №10
5. Ліст Ф. Кампанела	10. Шостакович Д. Бурлеска

ДЗВІНОЧКИ АБО ВІБРАФОН

- п'єса.

МАЛИЙ БАРАБАН

- 1) п'єса або етюд у супроводі фортепіано.

Екзаменаційна комісія також прослуховує у виконанні абітурієнта-виконавця на *духових інструментах*: гаму, арпеджіо тризвуку та септакорду у рухливому темпі (по виборі комісії); один з 10 підготовлених етюдів по нотах (по виборі комісії); читання з листа.

Екзаменаційна комісія прослуховує у виконанні абітурієнта-виконавця на *ударних інструментах*:

Ксилофон: гаму, арпеджію тризвуку та септакорду у рухливому темпі (по виборі комісії); один з 10 підготовлених етюдів по (по виборі комісії).

Литаври: тремоло та поодинокі удари в різній динаміці; ритмічний етюд.

Малий барабан: тремоло в різних динамічних комбінаціях; читання з листа.

2) Колоквіум проводиться у формі співбесіди, яка виявляє певний рівень знань у музичному мистецтві; орієнтацію в суміжних видах мистецтва; виявляє аналітичні здібності абітурієнта, розуміння проблем розвитку сучасної музикальної культури. Обов'язковий захист атестаційної роботи має на меті довести здатність абітурієнта до науково-дослідницької діяльності. В роботі мають досліджуватися проблеми, пов'язані з питаннями виконавського мистецтва (вимоги до змісту атестаційної роботи ОКР «магістр» – Додаток №1).

Список рекомендованої літератури:

- Апатський В. История духового музикально-исполнительского искусства /В. Н. Апатский. — К.: ТОВ «Задруга», 2010.
- Апатський В. Основы теории и методики духового музикально-исполнительского искусства /В. Н. Апатский. Учебное пособие. — К.: НМАУ им. П. И. Чайковського, 2006.
- Благодатов Г. Кларнет. – М.: 1967.
- Богданов В. Історія духового музичного мистецтва України. – Харків.: 2007.
- Буяновський В. Валторна. – М.: 1981.
- Базарян С. У світі музичних інструментів. – М.: 1985.
- Готліб А. Основы ансамблевой техники. – М.: 1971.
- Денісов Є. Ударні інструменти у сучасному оркестрі. – М.: 1982.
- Котоньський В. Ударні інструменти у сучасному оркестрі. – К.: 1971.
- Качмарчик В. Немецкое флейтовое искусство XVIII-XIX вв. — Донецьк.: Юго-Восток, 2008.
- Левін С. Духові інструменти в історії музичної культури. Ч.1. – Л., 1973; Ч.2. – Л., 1983.
- Левін С. Фагот. – М., 1983.
- Марценюк Г. Методика оволодіння мистецтвом гри на тромбоні / Г. Марценюк. Навчально-методичний посібник. — К.: Інформаційно-аналітичне агентство, 2007.
- Сумеркін В. Тромбон. – М., 1975.
- Тризно Б. Флейта. – М., 1965.
- Усов Ю. Труба. – М., 1989.
- Федотов А. Методика навчання гри на духових інструментах. – М., 1975.
- Юргенсон П. Гобой. – М., 1973.

Оперно-симфонічне диригування

1.) Фах (диригування ансамблем піаністів): виконання двох симфонічних творів різних за стилем і контрастних за характером в обсязі програмних вимог ОКР “Бакалавр” загальною тривалістю не більше 40-50 хвилин.

Орієнтовний список творів:

1. Бетховен Л. Симфонії №№ 3, 5, 6, 7, 8. Увертюри “Фіделіо”, “Коріолан”, “Егмонт”, “Леонора № 3”, “Прометей”
2. Брамс Й. Симфонії №№ 1- 4
3. Вагнер Р. Увертюри до опери “Рієнці”, “Тангейзер”, “Летучий голандець”, “Лоенгрін”, “Нюрнберзькі мейстерзінгери”
4. Глазунов О. Симфонії №№ 4, 5, 6, 7, 8

5. Глінка М. Арагонська хота
6. Дворжак А. Симфонії №№ 5-9, Симфонічні поеми
7. Дебюссі К. Ноктюрни, Післяполуденний відпочинок фавна
8. Дюка П. Учень чарівника
9. Ліст Ф. Симфонія “Фауст”, Симфонічні поеми
10. Мусоргський М. Картинки з виставки
11. Мясковський М. Симфонії №№ 5, 6
12. Онеггер А. Симфонії №№ 2, 3, 5
13. Прокоф'єв С. Симфонії №№ 5, 6, 7; “Ромео і Джульєта”: сюїти №№ 1, 2; Сюїта “Шут”
14. Рахманінов С. Симфонії №№ 1, 2; “Утєс”
15. Респігі О. Пінії Рима
16. Римський-Корсаков М. “Шехеразада”, “Антар”, Іспанське капричіо, “Садко”, Сюїта “Сказка о царе Салтане”, Сюїта “Сказка о золотом петушке”, Сюїта “Пан воевода”
17. Сен-Санс К. Симфонія № 3
18. Сметана Б. Симфонічні поеми
19. Стравінський І. Сюїта “Жар-птиця”
20. Франк С. Симфонія d-moll
21. Чайковський П. Симфонії №№ 4, 5, 6, “Манфред”, “Ромео і Джульєта”, “Франческа да Ріміні”, “Гамлет”, “Буря”, Сюїта з опери “Воевода”, Італійське капричіо
22. Шостакович Д. Симфонія №№ 1, 5, 7
23. Штраус Р. “Дон Жуан”, “Тіль Уленшпігель”.

2.) Колоквіум проводиться у формі співбесіди, метою якої є виявлення музичного та загально-освітнього рівня вступника, який повинен відповісти на запитання стосовно історичного розвитку оперного та симфонічного оркестру, інструментознавства, історії та теорії диригентського виконавства, провідних конкурсів диригентів. Крім того, екзаменаційній комісії належить виявити аналітичні здібності абітурієнта, а також глибину его розуміння проблем розвитку музичної культури. Обов'язковий захист атестаційної роботи має на меті довести здатність вступника до науково-дослідницької роботи (вимоги до змісту атестаційної роботи ступеня “Магістр” надано у Додатку № 1).

Список рекомендованої літератури:

1. Берлиоз Г. Дирижёр оркестра: теория его искусства [Текст] / Г. Берлиоз // Большой трактат о современной инструментровке и оркестровке: в 2 тт. – М.: Музыка, 1972. – Т. II. – С. 510-524.
2. Благодатов Г. И. История симфонического оркестра [Текст] / Г. И. Благодатов. – Л.: Музыка, 1969. – 312 с.
3. Вагнер Р. О дирижировании [Текст] / Р. Вагнер // Дирижёрское исполнительство. Практика. История. Эстетика / сост. Л. М. Гинзбург. – М.: Музыка, 1975. – С. 87-132.
4. Вейнгартнер Ф. О дирижировании [Текст] / Ф. Вейнгартнер // Дирижёрское исполнительство. Практика. История. Эстетика / сост. Л. М. Гинзбург. – М.: Музыка, 1975. – С. 165-182.
5. Гинзбург Л. М. Избранное. Дирижёры и оркестры. Вопросы теории и практики дирижирования [Текст] / Л. М. Гинзбург. – М.: Сов. композитор, 1981. – 302 с.
6. Глинский М. Очерки по истории дирижёрского искусства: История дирижёрских систем [Текст] / М. Глинский // Муз. современник, 1916, № 3. – С. 26-62.
7. Дехант Г. Дирижирование: теория и практика музыкальной интерпретации [Текст] / Г. Дехант. – Нижний Новгород: Деком, 2000. – 446 с.
8. Дирижёрское исполнительство. Практика. История. Эстетика [Текст] / сост.

- Л. М. Гинзбург. – М.: Музыка, 1975. – 631 с.
9. Ержемский Г. Л. Психология дирижирования. Некоторые вопросы исполнительства и творческого взаимодействия дирижёра с музыкальным коллективом [Текст] / Г. Л. Ержемский. – М.: Музыка, 1988. – 80 с.
 10. Казачков С. А. Дирижёр хора – артист и педагог [Текст] / С. А. Казачков. – Казан. гос. консерватория. – Казань, 1998. – 308 с.
 11. Казачков С. А. Дирижёрский аппарат и его постановка [Текст] / С. А. Казачков. – М.: Музыка, 1967. – 111 с.
 12. Канерштейн М.М. Питання диригентської майстерності [Текст] / М. М. Канерштейн. – К.: Музична Україна, 1980. – 184 с.
 13. Карс А. История оркестровки [Текст] / А. Карс; под ред. М. В. Иванова-Борецкого, Н. С. Корндорфа. – М.: Музыка, 1990. – 302 с.
 14. Колесса Н. Ф. Основы техники дирижирования [Текст] / Н. Ф. Колесса. – К.: Музична Україна, 1981. – 208 с.
 15. Кондрашин К. П. О дирижёрском прочтении симфоний П. И. Чайковского [Текст] / К. П. Кондрашин. – М.: Музыка, 1977. – 240 с.
 16. Кофман Р. І. Виховання диригента: психологічні особливості [Текст] / Р. І. Кофман. – К.: Музична Україна, 1986. – 40 с.
 17. Лайнсдорф Э. В защиту композитора. Альфа и омега искусства интерпретации [Текст] / Э. Лайнсдорф. – М.: Музыка, 1988. – 304 с.
 18. Лошков Ю. І Генеза та становлення диригентського виконавства в Україні [Текст]: монографія / Ю. І. Лошков. – Харків: Харк. держ. акад. культури, 2007. – 221 с.
 19. Макаренко Г. Г. Творчість диригента: естетико-мистецтвознавчі виміри [Текст]: монографія / Г. Г. Макаренко. – К.: Факт, 2005. – 328 с.
 20. Макаренко Г. Г. Формування та розвиток Київської оперно-симфонічної диригентської школи 20 – 90-х років ХХ століття як цілісної системи виховання-навчання виконавців [Текст] / Г. Г. Макаренко // Науковий вісник Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського: зб. статей. – К., 2004. – Вип. 40: Музичне виконавство, кн. 10. – С. 214-222.
 21. Мусин И. А. О воспитании дирижёра. Очерки [Текст] / И. А. Мусин. – Л.: Музыка, 1987. – 247 с.
 22. Мусин И. А. Техника дирижирования [Текст] / И. А. Мусин. – Л.: Музыка, 1967. – 352 с.
 23. Ольхов К. А. Теоретические основы дирижёрской техники [Текст] / К. А. Ольхов. – Л.: Музыка, 1990. – 199 с.
 24. Пазовский А. М. Записки дирижёра [Текст] / А. М. Пазовский; под ред. В. Кухарского. – М.: Музыка, 1966. – 562 с.
 25. Плужников В. Н. Профессия дирижёра и пути её формирования в западноевропейской театрально-концертной практике XIX века [Текст]: дис. ... канд. искусствоведения: 17.00.03 / В. Н. Плужников. – Харьков, 2006. – 237 с.
 26. Рожок В. І. Творчість Стефана Турчака в контексті музично-театральної культури України 60-80-х рр. ХХ ст. [Текст]: автореф. дис. ... д-ра мистецтвознав.: 17.00.03 / В. І. Рожок. – К., 1997. – 47 с.
 27. Сидельников Л. С. Симфоническое исполнительство: Теория и эстетика. Исторический очерк [Текст] / Л. С. Сидельников. – М.: Сов. композитор, 1991. – 286 с.
 28. Турчак С. В. Диригент в оперному театрі [Текст] / С. В. Турчак // Рожок В. І. Сонячний маестро: монографія. – К.: Автограф, 2006. – С. 214-218.
 29. Шерхен Г. Учебник дирижирования [Текст] / Г. Шерхен // Дирижёрское исполнительство. Практика. История. Эстетика / сост. Л. М. Гинзбург. – М.: Музыка, 1975. – С. 165-182.

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П.КОТЛЯРЕВСЬКОГО
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»
КАФЕДРА НАРОДНИХ ІНСТРУМЕНІВ УКРАЇНИ**

ПРОГРАМА

фахових випробувань до вступу на ступінь освіти «Магістр»

Вступні випробування з фахових дисциплін складаються з наступних іспитів:

Фах та колоквиум:

1) Фах (виконання сольної програми напам'ять):

Екзаменаційна комісія враховує комплекс професійних даних абітурієнта:

- глибоке відчуття художнього змісту, музичної форми, жанрових і стилістичних особливостей виконаних творів;
- належне володіння техніко-виконавською майстерністю;
- художньо-інтерпретаційні задатки;
- виконавська індивідуальність, артистичність.

БАЯН, АКОРДЕОН

- 1) поліфонічний твір.(3х-4х голосна fuga);
- 2) твір крупної форми (соната, концерт, сюїта, партита);
- 3) оригінальний твір;
- 4) віртуозна п'єса;
- 5) п'єса композиторів XVII- XVIII сторіччя.

Орієнтований перелік творів:

- 1.Бах І.Великі органні прелюдії та фуґи.
- 2.Шостакович Д. 24 прелюдії та фуґи.
- 3.Гайдн Й.Сонати.
5. Моцарт В.Сонати.
6. Золотарєв В. Соната №3.Партита.
- 7.Зубицький В.С. «Слав'янська соната» «Карпатська сюїта».Партита.
- 8.Рунчак В. Сюїти.
9. Подгорний В. «Російська фантазія».
- 10.Кусяков А.Сонати № №3,4. «Дивертисмент».
- 11.Гайденко А. Соната № 2,3. тощо.

ДОМРА (КОБЗА)

- 1) твір крупної форми (концерт, соната, сюїта);
- 2) оригінальний твір;
- 3) твір для домри (кобзи) соло;
- 4) віртуозна п'єса;
- 5) твір українського композитора.

Орієнтовний список творів:

1. Мендельсон Ф. Концерт для скрипки 1, 3 частини	8. Лисенко М. Гавот (обробка М. Т. Лисенко)
2. Кореллі А. Фолія	9. Косенко В. Куранта (обробка М. Т. Лисенко)
3. Вівальді А. Соната для скрипки і ф-но D-dur	10. Подгорний В. Концерт для домри
4. Нін Х. Іспанська сюїта для скрипки і ф-но	11. Міхєєв Б. Концерт билина; Концерт сюїта для домри
5. Рахманінов С. Романс d-moll; Серенада для скрипки і ф-но	12. Чайковський П. Роздум
6. Моцарт В. А. Рондо G-dur (обробка Ф. Крейслера) для скрипки і ф-но	13. Глінка М. -Ауєр Д. Жайворонок
7. Шостакович Д. «Бурлеска» з концерту для скрипки з оркестром	14. Венявський Г. Легенда

БАНДУРА

- 1) поліфонічний твір (3-4-ох голосна прелюдія та fuga)
- 2) циклічний твір великої форми для бандуриста-інструменталіста; арія для бандуриста-співака;
- 3) обробка народної теми у будь-яких жанрових втіленнях;
- 4) віртуозний твір(інструм.), жанрова пісня (вокал);
- 5) сучасний твір.

Орієнтовний список творів:

1. Бах І.С. Прелюдії та фуґи;
2. Шостакович Д. Прелюдія та фуґа C-dur, G-dur;
3. Дремлюга М. Концерт;
4. Вівальді А. Концерти із циклу «Пори року»;
5. Гайденко А. Концерт «Перебендя»;
6. М'ясков К. Концертна п'єса на тему у.н.п. «Вечір надворі»;
7. Стецюн М. Етюд-експромт;
8. Дюбуа Б. Скерцетто;
9. Зубицький В. Концертний триптих;
10. Грищун Ю. Inspiracia.

ГІТАРА

- 1) дві частини за вибором з сонат І.С. Баха, що включають до свого складу фуґу;
- 2) твір крупної форми (I або II-III частини сонати, концерту, тощо);
- 3) оригінальний твір;
- 4) віртуозна п'єса;
- 5) твір сучасного композитора, написаний не раніше 1970 року.

Орієнтовний список творів:

1. Агуадо С. Три блискучі рондо	10. Віла-Лобос Е. П'ять прелюдій, 12 етюдів,
2. Альбеніс І. Астурія (аранж. А.Сеговії), Севілья (аранж. Ф.Таррегі та М.Льобета)	11. Джуліані М. Велика героїчна соната Op.150, Велика увертюра Op.61, Соната C-Dur Op.15

3. Барріос-Мангоре А. Вечірній шоро, Мазурка-апасіоната	12. Дієнс Р. Сюїта «Присвячена Віла-Лобосу»
4. Бах І.С. Прелюдія, Фуга та Алегро для лютні BWV998	13. Доменіконі К. Токата «In Blue»
5. Бах І.С. Сонати та партити для скрипки соло	14. Доуленд Д. Фантазії
6. Бах І.С. Сюїти для лютні BWV995, BWV996, BWV997, BWV1006a	15. Кост Н. Анданте і полонез та інші твори великої форми
7. Брауер Л. Варіації на тему Д.Рейнхарда, «Хвала танцю»	16. Понсе М. Сюїта у стилі Вайса, Південна соната, соната № 3
8. Вівальді А. Концерти для мандоліни (C-Dur) та лютні (D-Dur) з оркестром	17. Сор Ф. Велика соната Op.22, Велике соло Op.14, Інтродукція та варіації Op.9 (на тему з опери «Чарівна флейта» В.А.Моцарта)
9. Родріго Х. Заклинання та танок Три іспанських танця, «Фантазія для шляхетного лицаря» для гітари з оркестром	18. Таррега Ф. Варіації на тему іспанської хоти, «Венеціанський карнавал», Варіації на тему Н.Паганіні

БАЛАЛАЙКА

- 1) твір крупної форми (I або II-III частини сонати, концерту)
- 2) твір зарубіжного композитора 18-19 століття
- 3) оригінальний твір;
- 4) віртуозна п'еса;
- 5) твір сучасного композитора написаний не раніше 1970 року.

Орієнтовний список творів:

1. Сарасате П. Концертна фантазія на теми опери «Кармен»	10. Циганков О. «Мой муженька»
2. Метнер Н. Канцона-серенада	11. Шабалин О. «На цыпочках»
3. Марчаковський О. Концерт для балалайки з оркестром № 1	12. Паганіні Н. «Кампанелла»
4. Данілов О. «Коробейники» концертна фантазія для балалайки і ф-но	13. Цайгер В. «Сронила колечко»
5. Рамо «Курица» пер.Горбачова А.	14. Шишаков Ю. «Бариня»
6. Марчаковський О. сюїта № 1	15. Калінін «Експромт»
7. Кусяков А. Сонати №2, №3 для балалайки та фортепіано	
8. Моцарт В.А. Рондо G-Dur	
9. Василенко С. Концерт для балалайки з оркестром	

2) Колоквіум проводиться у формі співбесіди, яка виявляє певний рівень знань у музичному мистецтві; орієнтацію в суміжних видах мистецтва; виявляє аналітичні здібності абітурієнта, розуміння проблем розвитку сучасної музикальної культури. Обов'язковий захист атестаційної роботи має на меті довести здатність абітурієнта до науково-дослідницької роботи. В роботі мають досліджуватися проблеми, пов'язані з питаннями виконавського мистецтва (вимоги до змісту атестаційної роботи ступеня «магістр» – Додаток №1).

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО**

**СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»
КАФЕДРА МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА ЕСТРАДИ ТА ДЖАЗУ**

ПРОГРАМА

фахових випробувань до вступу на ступінь освіти «Магістр»

Вступні випробування з фахових дисциплін складаються з наступних іспитів:

Фах та колоквіум:

1) Фах (виконання сольної програми напам'ять)

інструменталісти:

1) твір великої форми (концерт, соната);

2) твір великої форми (концерт, соната), що був підготовлений абітурієнтом під час навчання на ОКР «БАКАЛАВР»;

3) 4-6 джазових стандартів;

Тривалість концертної програми – до 60 хвилин.

Абітурієнт повинен представити членам атестаційної комісії репертуарний список творів, вивчених ним під час навчання за ступенем освіти «Бакалавр».

вокалісти:

Програма складається з дев'яти творів різних естрадно-джазових стилів, які вимагають виконавської майстерності та вокально-технічної досконалості в співі. Програма повинна включати п'ять різностильових джазових стандартів з використанням особистої імпровізації, два твори вітчизняних композиторів, народну пісню в естрадно-джазовій обробці, арію із мюзиклу чи рок-опери.

2) Колоквіум проводиться у формі співбесіди, яка виявляє певний рівень знань у музичному мистецтві; орієнтацію в суміжних видах мистецтва; виявляє аналітичні здібності абітурієнта, розуміння проблем розвитку сучасної музикальної культури. Обов'язковий захист атестаційної роботи має на меті довести здатність абітурієнта до науково-дослідницької діяльності. В роботі мають досліджуватися проблеми, пов'язані з питаннями виконавського мистецтва (вимоги до змісту атестаційної роботи ступеня «магістр» – Додаток №1).

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П.КОТЛЯРЕВСЬКОГО**

**СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»
КАФЕДРА ХОРОВОГО ДИРИГУВАННЯ**

ПРОГРАМА

фахових випробувань до вступу на ступінь освіти «Магістр»

Вступні випробування з фахових дисциплін складаються з наступних іспитів:

Фах та колоквиум:

1) Фах - (виконання сольної програми напам'ять):

Диригування концертною програмою тривалістю 40-50 хвилин: твори без супроводу розгорнутої форми, сцени з опер, твори кантатно-ораторіального жанру українських та зарубіжних композиторів різних епох та стилів.

Виконання хорової партитури на фортепіано одного з творів програми за вибором екзаменаційної комісії (по нотах).

Спів одного з голосів хорової партитури без супроводу (по нотах).

Приблизний список творів для диригування:

Твори українських композиторів для хору a cappella

М.Дилецький «Пам'ять»
Л.Дичко III частина ораторії «И нарекоша имя Киев»
В.Зубицький Хоровий концерт «Гори мої» /фрагменти/
Ю.Іщенко Два хори на вірші В.Брюсова
В.Кирейко Диптих «Душа моя», «Як не горю – то не живу»
Б.Лятошинський Хори на вірші Т.Шевченка, О.Фета, О.Пушкіна / на вибір/
Ю.Мейтус «Я не нездужаю»
Є.Станкович «Купальські пісні» /фрагменти/

Твори зарубіжних композиторів для хору a cappella

Ф.Ліст «Pater noster». «Ave Maria»
М.Мартинов Хоровий концерт «Памяти С.Рахманинова»
Д. Палестрина «Весна»
С.Рахманінов Хоровий концерт «В молитвах неусыпающую Богородицу»
«Всенощное бдение» /фрагменти/
В.Салманов Концерт для хору «Лебедушка»
С.Свірідов «Три хора из музыки к трагедии А.К.Толстого «Царь Федор Иванович»
Я.Сібеліус «Эйла»
С.Танєєв «Развалину башни», «Увидал из-за тучи утес», «Вечер»,
«Из края в край»
Ю.Фалик «Бесы»
Концерт для хору на вірші Б.Пастернака «О природа»

*Твори українських композиторів кантатно-ораторіального
та оперного жанру*

В.Кирейко Інтродукція, «Київ літописний» з ораторії «Будь славен, Києве»
Г.Майборода Новела I «У тім раю» з опери «Тарас Шевченко»
Ю.Мейтус 2 картина III дії з опери «Украдене щастя»
Б.Підгорецький Фінал I дії з опери «Купальна іскра»
М.Скорик Кантата «Весна»
А.Штогаренко Кантат-симфонія «Україна моя» /окремі частини/

*Твори зарубіжних композиторів кантатно-ораторіального
та оперного жанру*

І.Бородін «Половецкие пляски» з опери «Князь Ігор»
І.Брамс «Песня судьбы»
А.Брукнер «Te deum» /окремі частини/
Дж.Верді Сцена з I дії опери «Отелло»
Фінал з I дії опери «Набуко»
М.Глінка Інтродукція, I дія з опери «Руслан и Людмила»
Ф.Ліст Messa Solemnis (Graner messe)
П.Масканьї Опера «Сельская честь» (19,20)
С.Прокоф'єв Сцена з II дії опери «Любов к трьом апельсинам»
М.Равель II сьюта з балету «Дафніс і Холя»
І.Стравінський «Симфонія псалмов»
П.Чайковський «Народне сцени и сцена казни» з опери «Мазепа»
Д.Шостакович II картина з опери «Катерина Ізмайлова»

2) Колоквіум проводиться у формі співбесіди, яка виявляє певний рівень знань у музичному мистецтві; орієнтацію в суміжних видах мистецтва; виявляє аналітичні здібності абітурієнта, розуміння проблем розвитку сучасної музикальної культури. Обов'язковий захист атестаційної роботи має на меті довести здатність абітурієнта до науково-дослідницької роботи. В роботі мають досліджуватися проблеми, пов'язані з питаннями виконавського мистецтва (вимоги до змісту атестаційної роботи ступеня «магістр» – Додаток №1).

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І.П.КОТЛЯРЕВСЬКОГО**

**СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 025 «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО»
КАФЕДРА СОЛЬНОГО СПІВУ**

ПРОГРАМА

фахових випробувань до вступу на ступінь освіти «Магістр»

Вступні випробування з фахових дисциплін складаються з наступних іспитів:

Фах та колоквіум:

1) Фах – сольний спів (виконання сольної програми):

- 1) арія зарубіжного композитора XVIII ст.
- 2) арія зарубіжного композитора XIX – XX ст.
- 3) арія українського або зарубіжного композитора.
- 4) романс вітчизняного композитора.
- 5) романс зарубіжного композитора.
- 6) українська народна пісня.

Враховуються успіхи навчання при одержанні диплому «бакалавр»: одержання звань лауреатів, дипломантів на міжнародних та національних конкурсах вокалістів; участь у відкритих концертах, науково-методичних конференціях; загальний бал навчання.

2) Колоквіум проводиться у формі співбесіди, яка виявляє певний рівень знань у музичному, вокальному мистецтві; орієнтацію в суміжних видах мистецтва; виявляє аналітичні здібності абітурієнта, розуміння проблем розвитку сучасної музикальної, вокальної культури. Обов'язковий захист атестаційної роботи має на меті довести здатність абітурієнта до науково-дослідницької діяльності. В роботі мають досліджуватися проблеми, пов'язані з питаннями виконавського мистецтва (вимоги до змісту атестаційної роботи ступеня «магістр» – Додаток №1).

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МИСТЕЦТВ ІМЕНІ І. П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО**

**СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 026 «СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО»
ПРОГРАМА**

фахових випробувань до вступу на ступінь освіти «Магістр»

Особи, які вступають до ХНУМ на навчання за ступенем освіти «Магістр», складають **конкурсний іспит з фаху та колоквіуму**.

Акторське мистецтво драматичного театру і кіно

1) **Фах:** вступник має надати проект (постановочний план) вистави за власним вибором і запропонувати комісії сцену з неї (продемонструвати) – для виявлення рівня володіння складовими акторської майстерності та здатності до створення повноцінного сценічного образу.

2) **Колоквіум** проводиться у формі співбесіди, яка виявляє обізнаність вступника із питаннями історії, теорії, сучасного стану театру, літератури та інших мистецтв. Обов'язковий захист реферату за темою майбутньої магістерської дипломної роботи має на меті довести здатність вступника до науково-дослідницької діяльності.

Режисура драматичного театру

1) **Фах:** вступник має показати самостійно підготовану режисерську роботу – сцену з вистави, для виявлення рівня володіння складовими режисури та здатності до створення повноцінного сценічного твору.

2) **Колоквіум** проводиться у формі співбесіди, яка виявляє обізнаність вступника із питаннями історії, теорії, сучасного стану театру, літератури та інших мистецтв. Обов'язковий захист реферату за темою майбутньої магістерської дипломної роботи має на меті довести здатність вступника до науково-дослідницької діяльності.

Акторське мистецтво театру ляльок

1) **Фах:** вступник має показати самостійно підготовану акторську роботу – сцену з вистави або концертний номер з класичною театральною лялькою (петрушковою, тростинною, маріонеткою та ін.) – для виявлення рівня володіння складовими акторської майстерності та здатності до створення повноцінного сценічного образу.

2) **Колоквіум** проводиться у формі співбесіди, яка виявляє обізнаність вступника із питаннями історії, теорії, сучасного стану театру, літератури та інших мистецтв. Обов'язковий захист реферату за темою майбутньої магістерської дипломної роботи має на меті довести здатність вступника до науково-дослідницької діяльності.

Режисура театру ляльок

1) **Фах:** вступник має показати самостійно підготовану режисерську роботу – сцену з вистави або концертний номер з класичною театральною лялькою (петрушковою, тростинною, маріонеткою та ін.) – для виявлення рівня

володіння складовими режисури та здатності до створення повноцінного сценічного твору.

2) **Колоквіум** проводиться у формі співбесіди, яка виявляє обізнаність вступника із питаннями історії, теорії, сучасного стану театру, літератури та інших мистецтв. Обов'язковий захист реферату за темою майбутньої магістерської дипломної роботи має на меті довести здатність вступника до науково-дослідницької діяльності.

Театрознавство

1) **Фах:** вступник має скласти іспит з історії та теорії театру.

Вступний іспит з історії та теорії театру передбачає виявлення у абітурієнтів певного обсягу знань з історії театру та здібностей до науково-дослідницької та критичної діяльності, до аналізу мистецьких явищ та їх специфічних засобів виразності у театральному мистецтві.

Вимоги до іспиту з історії і теорії театру:

- логічне і послідовне висвітлення питання;
- посилання на відповідні джерела;
- правильне вживання спеціальної термінології;
- орієнтація у процесах та явищах театального мистецтва.

2) **Колоквіум** проводиться у формі співбесіди, яка виявляє обізнаність вступника із питаннями історії, теорії, сучасного стану театру, літератури та інших видів мистецтв. Обов'язковий захист реферату за темою майбутньої магістерської дипломної роботи має на меті довести здатність вступника до науково-дослідницької діяльності.

Вимоги до реферату:

- обґрунтування вибору теми;
- розробка основних наукових положень та структури реферату;
- виклад основного наукового матеріалу реферату;
- володіння науковою термінологією;
- оформлення реферату та списку літератури до нього згідно вимог ВАК України;
- обсяг реферату 20-25 стор.

ДОДАТОК №1

1. Вимоги до змісту атестаційної роботи для отримання ступеня освіти «Магістр» (виконавські спеціальності)

1. Зміст атестаційної роботи має відповідати вимогам, що пред'являються до наукових робіт кваліфікаційного рівня „Магістр” ВАК України.

2. Об'єм основного тексту наданого наукового дослідження складає від 2 аркушів. Робота оформлюється на аркушах формату А4 (210 x 297 мм) через 1,5 інтервали з розрахунку не більше 40 рядків на сторінці (висота знаків не менше 1,8 мм). Розміри полів: верхнє та нижнє – 20 мм, ліве – 30 мм, праве – 15 мм.

3. Атестаційна робота виконується комп'ютерним способом відповідно до стандарту на виконання документів.

4. Ілюстративний матеріал для захисту атестаційної роботи може бути виконаний у вигляді малюнків та таблиць згідно з встановленими вимогами до їх виконання, а також подаватися за допомогою світло-проекційних та комп'ютерних засобів. Ілюстративний матеріал повинен відображувати зміст дослідження (його мету роботи та одержані результати).

5. Атестаційна робота складається із вступу, основної частини з кількох розділів (звичайно 2-3). Висновків, Списку використаної літератури. Робота може також містити Додатки.

6. Вступна частина містить такі структурні елементи: титульний аркуш, Зміст, Вступ. Вона може також містити Перелік умовних позначень, символів, скорочень і термінів тощо.

7. Реферат обсягом 0,5 д.а. та усна доповідь (до 10 хвилин) має відображати інформацію, подану в атестаційній роботі, у такій послідовності:

- актуальність обраної тематики, її специфіка;
- об'єкт, мета та завдання роботи;
- предмет, матеріал дослідження;
- методи дослідження;
- результати роботи та їх новизна;
- практична значущість роботи, рекомендації щодо використання її результатів, пропозиції про можливі напрямки розвитку, продовження виконаних досліджень;
- відомості про обсяг роботи, кількість ілюстрацій, таблиць, додатків і бібліографічних найменувань за переліком посилань;
- за необхідністю – перелік із 5 - 15 ключових слів (словосполучень), що є найістотнішими для розкриття суті роботи, які друкуються прописними літерами у називному відмінку, у рядок, через кому.

8. Зміст, який подається на окремому і наступному після титульного аркуші, має включати: вступ; найменування всіх розділів, підрозділів, пунктів (підпунктів, якщо вони мають заголовки) основної частини роботи; висновки; список літератури; найменування додатків із зазначенням сторінок цих матеріалів.

9. Перелік умовних позначень за його наявності подається після змісту з нового аркуша і включає пояснення всіх застосованих у роботі мало поширених умовних позначень, символів, скорочень і термінів.

10. У вступі, який розміщується з нової сторінки, викладається:

- актуальність роботи;
- мета та завдання роботи;
- предмет, об'єкт, матеріал дослідження;
- методи дослідження;
- результати роботи та їх новизна;
- практична значущість роботи, рекомендації щодо використання її результатів, пропозиції про можливі напрямки розвитку, продовження виконаних досліджень;
- відомості про обсяг роботи, кількість ілюстрацій, таблиць, додатків і бібліографічних найменувань за переліком посилань;
- за необхідністю – перелік із 5 - 15 ключових слів (словосполучень), що є найістотнішими для розкриття суті роботи, які друкуються прописними літерами у називному відмінку, у рядок, через кому.

11. В основній частині роботи необхідно викласти відомості про предмет (об'єкт) дослідження, які необхідні та достатні для розкриття суті даної роботи.

Основна частина, як правило, має 2-3 розділи (можна і більше), які містять:

- оцінку сучасного стану проблеми на основі аналізу вітчизняної і зарубіжної наукової літератури та пошуку із зазначенням практично вирішених задач, існуючих проблем, провідних теорій та поглядів вчених, обрану наукову галузь, концепції яких представляють світові тенденції розв'язання поставлених задач;
- обґрунтування і вибір теоретичних та практичних методів дослідження для розв'язання поставлених задач;
- розробку методики дослідження, аналіз її специфіки та новизни;
- викладення власного теоретичного доробку, що з'явився у процесі дослідження обраної теми;
- певний аналіз конкретного музичного матеріалу, який тим чи іншим чином має підтвердити основні положення викладеного власного доробку;
- аналіз основних отриманих результатів з точки зору достовірності, наукової та практичної цінності.

12. Висновки розміщують на окремому аркуші. У Висновках дається оцінка отриманих результатів та пропозиції щодо їх використання. Текст висновків можна розділити на підпункти.

13. На підставі отриманих висновків у роботі можуть даватися рекомендації. Рекомендації розміщують з нової сторінки. Вони визначають необхідні, на думку автора, подальші дослідження проблеми; містять пропозиції щодо ефективного використання результатів дослідження.

14. З нового аркуша наводиться список літератури, що викладається відповідно до НОВИХ стандартів з бібліотечної та видавничої справ.

15. До Додатків можна включити:

- нотний матеріал;
- аудіо, відео, CD- записи виконання музичних творів;
- додаткові ілюстрації або таблиці;
- матеріали, які через великий обсяг або форму подання не можна включити до основної частини;
- фотографії, бібліографічні матеріали, описи тощо.

2. Правила оформлення атестаційної роботи

2.1. Окремі слова та формули, які вписуються до друкованого тексту, мають бути чорного кольору і близької до основного тексту густини. Власні імена наводяться мовою оригіналу (при першому згадуванні - обов'язково).

2.2. Структурні елементи "ЗМІСТ", "ВИСНОВКИ", "ДОДАТКИ", "ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ" - не нумерують, а їх найменування є заголовками структурних елементів.

2.3. Розділи і підрозділи мають заголовки. Пункти і підпункти можуть мати заголовки.

2.4. Заголовки структурних елементів і розділів необхідно розміщувати на середині рядка і друкувати прописними літерами без крапки в кінці. Заголовки підрозділів, пунктів і підпунктів необхідно починати з абзацу (5 знаків). Відстань між заголовком і наступним або попереднім текстом має бути не менше двох рядків. Не можна розміщувати заголовок у нижній частині сторінки, якщо після нього залишається тільки один рядок тексту.

2.5. Розділи нумеруються римськими цифрами. Підрозділи, пункти та підпункти нумеруються арабськими цифрами. Номер підрозділу складається з номера розділу та порядкового номера підрозділу, розділених крапкою, наприклад: 1.1, 1.2 і т.д. Номер пункту складається з номера розділу, номера підрозділу (якщо він є) і порядкового номера пункту, розділених крапками і т.п.

2.6. Сторінки роботи нумеруються арабськими цифрами у правому нижньому кутку сторінок із збереженням наскрізної нумерації всього тексту. Титульний аркуш також включається до нумерації, але номер сторінки не ставлять.

2.7. Ілюстрації (малюнки, нотні фрагменти) і таблиці необхідно розміщувати безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються вперше, або на наступному аркуші. На всі ілюстрації в роботі мають бути посилання. На всі запозичені ілюстрації також мають бути посилання. Всі ілюстрації, які виносяться на захист, необхідно навести в основній частині атестаційної роботи або у додатках.

2.8. Ілюстрації нумеруються арабськими цифрами в межах розділу та скорочено називаються «табл.» (таблиця), «прикл.» (приклад) і т.п. Номер ілюстрації разом з його назвою (у разі необхідності) розміщується під ілюстрацією.

2.9. Додатки потрібно розміщувати у порядку приведення посилань на них у тексті. Кожний додаток має починатися з нової сторінки. Додатки позначають посередині рядка прописними літерами (А, Б, В, ...). Наприклад: "Додаток А". Далі, симетрично до тексту, друкується заголовок Додатка. Додатки мають спільну з рештою роботи наскрізну нумерацію сторінок.

2.10. У разі необхідності текст додатка можна поділити на розділи, підрозділи і пункти, як зазначено в п. 4.7 (наприклад: Г.4.1.3 - пункт 4.1.3 Додатка Г). Ілюстрації, таблиці, формули і рівняння необхідно нумерувати в межах кожного Додатка (наприклад: рисунок Е.3, таблиця А.1, (Б.2) - друга формула Додатка Б і т.п.).

2.11. Якщо додаток є документом, який має самостійне значення і оформляється відповідно до вимог, що пред'являються до документа даного виду, то перед його копією вкладають аркуш, на якому посередині друкують: "ДОДАТОК (*літера*) та його найменування. Сторінки копії документа нумерують, продовжуючи наскрізну нумерацію сторінок звіту, незважаючи на власну нумерацію сторінок документа.

3. Вимоги до співбесіди за змістом наданої кваліфікаційної роботи.

3.1 Надання аналізу задіяної в дослідженні наукової літератури.

3.2 Обґрунтування обраної теми дослідження.

3.3 Розкриття перспектив майбутнього дослідження магістерського рівня.